

15/6/2012 TARİHLİ ve
2012/3305 SAYILI
YATIRIMLARDA DEVLET
YARDIMLARI HAKKINDA
KARAR^{1,2}

Bakanlar Kurulu Kararı		Yayımlandığı Resmî Gazete	
Karar Tarihi	Karar Sayısı	Tarihi	Sayısı
15/6/2012	2012/3305	19/6/2012	28328
Bakanlar Kurulu Kararında Değişiklik Yapan Düzenlemeler			
2/10/2012	2012/3802	13/10/2012	28440
28/1/2013	2013/4288	15/2/2013	28560
27/5/2013	2013/4763	30/5/2013	28662
27/1/2014	2014/6058	9/5/2014	28995
30/6/2014	2014/6588	6/8/2014	29080
15/12/2014	2014/7273	5/3/2015	29286
16/3/2015	2015/7496	8/4/2015	29320
20/8/2015	2015/8050	27/8/2015	29458
9/11/2015	2015/8216	19/11/2015	29537
29/2/2016	2016/8715	8/4/2016	29678
7/9/2016	2016/9139	5/10/2016	29848
13/2/2017	2017/9917	22/2/2017	29987
24/4/2017	2017/10111	3/5/2017	30055
17/7/2017	2017/10585	17/8/2017	30157
25/12/2017	2017/11175	30/12/2017	30286
16/10/2017	2017/11133	20/01/2018	30307
17/1/2018	2018/11297	22/2/2018	30340
9/4/2018	2018/11651	28/4/2018	30405
14/5/2018	2018/11816	22/6/2018	30456
4/6/2018	2018/11930	22/6/2018	30456
13/9/2018	91	14/9/2018	30535
8/11/2018	323	9/11/2018	30590
27/2/2019	798	28/2/2019	30700
6/8/2019	1402	7/8/2019	30855
8/5/2020	2501	9/5/2020	31122
20/8/2020	2846	21/8/2020	31220
16/12/2020	3307	17/12/2020	31337
28/06/2021	4191	29/6/2021	31526
23/2/2022	5209	24/2/2022	31760
12/5/2022	5548	13/5/2022	31834
29/11/2022	6435	30/11/2022	32029
9/3/2023	6923	10/3/2023	32128
19/4/2023	7108	20/4/2023	32169

1: Dayanak:

Karar Sayısı : 2012/3305

Ekli "Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar"ın yürürlüğe konulması; Ekonomi Bakanlığının 15/6/2012 tarihli ve 43145 sayılı yazısı üzerine, 14/5/1964 tarihli ve 474 sayılı Kanunun 2 nci, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Kanunun geçici 80 inci,29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü, 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Kanunun ek 2 nci, 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Kanunun 13 üncü ve geçici 30 uncu, 3/6/2011 tarihli ve 637 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 11 inci ve 26 ncı maddeleri ile 13/6/2006 tarihli ve 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesine göre, Bakanlar Kurulu'na 15/6/2012 tarihinde kararlaştırılmıştır. 2:2012/3305 sayılı Kararda, 20/4/2023 tarihine kadar gerçekleştirilen değişiklikler, bilgi amaçlı olmak üzere, anılan metne dercedilmiştir.

YATIRIMLARDA DEVLET YARDIMLARI HAKKINDA KARAR

Amaç

MADDE 1 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Kararın amacı; kalkınma planları ve yıllık programlarda öngörülen hedefler doğrultusunda tasarrufların katma değeri yüksek yatırımlara yönlendirilmesine, üretim ve istihdamın artırılmasına, uluslararası rekabet gücünü artıracak ve araştırma- geliştirme içeriği yüksek bölgesel yatırımlar ile stratejik yatırımların özendirilmesine, uluslararası doğrudan yatırımların artırılmasına, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılmasına, kümelenme ve çevre korumaya yönelik yatırımlar ile araştırma ve geliştirme faaliyetlerinin desteklenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Tanımlar

MADDE 2 - (1) Bu Kararın uygulanmasında;

- a) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Aracı kurum: Faiz veya kâr payı desteğini uygulayacak kamu bankaları dâhil olmak üzere bankaları ve finansal kiralama şirketlerini,
- b) AR-GE yatırımı: Yeni bir ürün geliştirilmesi, ürün kalite ve standardının yükseltilmesi, maliyet düşürücü ve standart yükseltici yeni bir teknolojinin ülke şartlarına uyumunun sağlanması amacıyla bilimsel esaslara uygun olarak yapılan ve her aşaması belirlenmiş araştırma ve geliştirme çalışmaları için gerçekleştirilecek yatırımları,
- c) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Bakan: Sanayi ve Teknoloji Bakanını,
- ç) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,
- d) (Mülga:RG-7/8/2019-30855)
- e) (Değişik:RG-29/6/2021-31526) Çevre yatırımı: TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Çevre ve Temiz Üretim Enstitüsünün vereceği proje onayında en az yüzde onbeş oranında su tasarrufu veya emisyon/atık azalımı sağlanabileceği tevsik edilen yatırımları,
- f) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Genel Müdürlük: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğünü,
- g) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Komisyon: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı bünyesinde Bakan onayı ile oluşturulan Stratejik Yatırımları Değerlendirme Komisyonunu,
- ğ) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Muhasebe birimi: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı muhasebe birimini,
- h) Sabit yatırım tutarı: Arazi-arsa, bina-inşaat, makine ve teçhizat ile diğer yatırım harcaması kalemlerinin toplamını,
- ı) Teşvik belgesi: Yatırım teşvik belgesini,
- i) Ürün: Teşvik belgesine konu yatırımla elde edilmesi amaçlanan asıl işlem görmüş imalat sanayi ürün veya ürünlerini,
- j) Yatırımcı: Teşvik belgesi kapsamı yatırımı gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişileri,
- k) Yerel birimler: Kalkınma Ajansları, sanayi odaları ve Bakanlıkça görevlendirilecek diğer odaları,
- l) (Ek:RG-7/8/2019-30855)Öncelikli Ürün Listesi: Bakanlık tarafından dış ticaret verileri, talep gelişimi, rekabet yoğunluğu gibi çeşitli kriterler dikkate alınarak belirlenecek, orta-yüksek ve yüksek teknolojili sektörlerdeki ürünlerin ve bu sektörlerin gelişimi için kritik ürünlerin yer aldığı, Bakanlık tebliği ile yayımlanacak olan listeyi,
- m) (Ek:RG-7/8/2019-30855)Program Değerlendirme Komitesi: Çalışma usul ve esasları Bakanlık tarafından belirlenecek olan, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamındaki başvuruları değerlendirerek destek kararını verecek komiteyi,

n) (Ek:RG-7/8/2019-30855)Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı: Öncelikli Ürün Listesindeki ürünlere ilişkin yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından uygulama usul ve esasları belirlenerek yürütülecek olan destek programını,

o)(Ek:RG-20/4/2023-32169) Dijital Dönüşüm Destek Programı: Teknolojik ürün ve çözümlerin işletme süreçlerine entegre edilerek maliyet azaltımı, verimlilik ve kalite artışı, çalışan ve müşteri memnuniyeti gibi sonuçlar elde etmeyi amaçlayan yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Milli Teknoloji Genel Müdürlüğünce yürütülecek olan destek programını,

(ö) (Ek:RG-20/4/2023-32169) Yeşil Dönüşüm Destek Programı: Döngüsel ekonomi yaklaşımıyla uyumlu, doğal kaynakları koruyan, iklim ve sürdürülebilirlik hedeflerine katkı sağlayan, kaynak verimli ve düşük karbonlu üretimi amaçlayan yatırımların desteklenmesine yönelik olarak, Bakanlık tarafından belirlenecek uygulama usul ve esasları kapsamında Stratejik Araştırmalar ve Verimlilik Genel Müdürlüğünce yürütülecek olan destek programını ifade eder.

Bölgeler

MADDE 3 - (1) Bu Karar kapsamında yer alan desteklerin uygulanması açısından iller, sosyo-ekonomik gelişmişlik seviyeleri dikkate alınarak EK-1’de belirtilen altı bölgeye ayrılmıştır.

Teşvik sistemi ve destek unsurları

MADDE 4 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855)Teşvik sistemi; genel, bölgesel ve stratejik yatırımların teşviki uygulamalarından oluşur.

(2) (Değişik:RG-7/8/2019-30855)Genel teşvik uygulamaları: Bölgesel ve stratejik yatırımlar ile EK-4’te yer alan teşvik edilmeyecek yatırım konuları ve teşviki için EK-4’te öngörülen şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, 5 inci maddede belirtilen sabit yatırım tutarları ve üzerindeki yatırımlar bölge ayrımı yapılmaksızın aşağıdaki destek unsurlarından yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti.

b) Katma Değer Vergisi (KDV) istisnası.

c) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği (tersanelerin gemi inşa yatırımları için).

(3) Bölgesel teşvik uygulamaları: EK-2B’de iller itibarıyla karşılarında numaraları belirtilen sektörler, EK-2A’da ilin bulunduğu bölgedeki şartları sağlamaları halinde aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti.

b) KDV istisnası.

c) Vergi indirimi.

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği.

d) Yatırım yeri tahsisi.

e) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Faiz veya kâr payı desteği (3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerdeki yatırımlar için).

f) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

g) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için).

(4) (Mülga:RG-7/8/2019-30855)

(5) Stratejik yatırımlar: 8 inci maddedeki kriterleri sağlayan yatırımlar bölge farkı gözetilmeksizin aşağıdaki desteklerden yararlandırılabilir.

a) Gümrük vergisi muafiyeti

b) KDV istisnası.

c) Vergi indirimi.

ç) Sigorta primi işveren hissesi desteği.

d) Yatırım yeri tahsisi.

e) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Faiz veya kâr payı desteği .

f) KDV iadesi.

g)(Değişik: RG-7/8/2019-30855) Gelir vergisi stopajı desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar için).

ğ) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Sigorta primi desteği (6 ncı bölgede gerçekleştirilecek ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen

yatırımlar için).

(6) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Üçüncü ve beşinci fıkralar kapsamında teşvik belgesi düzenlenebilecek olan yatırımlar için talep edilmesi halinde genel teşvik uygulamaları çerçevesinde belge düzenlenebilir.

Sabit yatırım tutarı ve asgari kapasite

MADDE 5 - (1) (*Değişik:RG-29/6/2021-31526*) Yatırımların destek unsurlarından yararlanabilmesi için asgari sabit yatırım tutarının; 1 inci ve 2 nci bölgelerde üçmilyon Türk Lirası, 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise birmilyonbeşyüzbin Türk Lirası olması gerekir. Ancak, desteklerden yararlanacak yatırımların varsa 8 inci maddede veya ekli listelerde belirlenen asgari kapasite, sabit yatırım tutarı ve diğer şartları sağlaması da gerekir.

(2) (*Değişik:RG-22/6/2018-30456*) (*Değişik:RG-29/6/2021-31526*) Finansal kiralama yöntemiyle yapılacak yatırımlarda finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata ait toplam tutarın, her bir finansal kiralama şirketi için 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölgelerde asgari yediyüzellibin Türk Lirası, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde ise asgari beşyüzbin Türk Lirası olması gerekir.

(3) (*Değişik:RG-29/6/2021-31526*) (*Değişik:RG-20/4/2023-32169*) Teşvik belgesi kapsamında yatırım harcaması olarak kabul edilen maddi olmayan duran varlıkların (marka, lisans, know-how vb.) oranı, teşvik belgesinde kayıtlı toplam sabit yatırım tutarının yüzde yirmibeşini aşamaz. Dijital Dönüşüm Destek Programı ile Yeşil Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar için bu hüküm uygulanmaz.

Müracaat

MADDE 6 - (1) (*Değişik:RG-5/10/2016-29848*) (*Mülga:RG-29/6/2021-31526*)

(2) (*Değişik:RG-5/3/2015-29286*) (*Mülga:RG-14/9/2018-30535*)

(3) İlgili yerel birimlerce, teşvik belgesi ile ilgili olarak yapılacak işlemler için tebliğle belirlenen ücretlerin dışında ilave hiçbir ücret talep edilemez.

Teşvik belgesi düzenlenmesi

MADDE 7- (1) Yatırımların bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanabilmesi için, makroekonomik programlar ve arz-talep dengesi dikkate alınarak yapılacak sektörel, malî ve teknik değerlendirmeler çerçevesinde projenin uygun görülmesi ve teşvik belgesi düzenlenmesi gerekir.

(2) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat tarihinden önce gerçekleştirilmiş bulunan yatırım harcamaları teşvik belgesi kapsamına alınmaz.

(3) Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketi adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmez.

Stratejik yatırımlar

MADDE 8 - (1) Aşağıda yer alan kriterlerin tamamını birlikte sağlayan, ithalat bağımlılığı yüksek ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar stratejik yatırım olarak değerlendirilir.

a) Asgari sabit yatırım tutarının ellimilyon Türk Lirasının üzerinde olması (münhasıran bu yatırımların enerji ihtiyacını karşılamak üzere gerçekleştirilecek doğalgaza dayalı olmayan enerji yatırımlarının, tesis kurulu gücü ile orantılanacak kısmı dâhil).

b) Yatırım konusu ürünle ilgili yurtiçi toplam üretim kapasitesinin ithalattan az olması.

c) Bakanlıkça belirlenecek esaslar çerçevesinde, belge konusu yatırımla sağlanacak katma değer asgari yüzde kırk olması.

ç) Yatırım konusu ürünle ilgili olarak son bir yıl içerisinde gerçekleşen toplam ithalat tutarının ellimilyon ABD Dolarının üzerinde olması.

(2) (*Değişik:RG-29/6/2021-31526*) Yurt içinde üretimi olmayan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlarda birinci fıkranın (ç) bendi hükmü, rafineri ve petrokimya yatırımlarında (c) bendi hükmü, T.C. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayi Başkanlığı'ndan alınacak proje onayı ile gerçekleştirilecek savunma sanayine yönelik yatırımlarda (b) ve (ç) bendi hükümleri aranmaz.

(3) Bu konuda Bakanlığa yapılacak müracaatlar Komisyon tarafından incelenerek değerlendirilir ve uygun görülen projeler için teşvik belgesi düzenlenir.

(4) (*Değişik:RG-21/08/2020-31220*) EK-4'te belirtilen teşvik edilmeyecek yatırım konuları ile altına dayalı entegre madencilik yatırımları bu madde kapsamında değerlendirilmez.

(5) (*Mülga:RG-7/8/2019-30855*)

(6) (*Ek:RG-7/8/2019-30855*) (*Değişik:RG-29/6/2021-31526*) Program Değerlendirme Komitesi, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında, Öncelikli Ürün Listesindeki ürün ve hizmetlerin üretimine ilişkin olan ve Tebliğle belirlenecek kriterleri sağlayan yatırım projelerinden

uygun gördüklerinin, stratejik yatırım olarak desteklenmesine karar verebilir. Bu yatırımların, 4 üncü maddenin beşinci fıkrasında yer alan destek unsurlarının hangilerinden yararlandırılacağı, Program Değerlendirme Komitesi tarafından belirlenir. Bu yatırımlar için birinci fıkradaki koşullar ve üçüncü fıkradaki Komisyon değerlendirmesi aranmaksızın teşvik belgesi düzenlenir.

(7) (Ek:RG-30/11/2022-32029) Endüstri Bölgelerinde gerçekleştirilecek asgari üçmilyar Türk Lirası tutarındaki liman ve depolama tesisi yatırımlarının stratejik yatırım olarak desteklenmesine karar verilebilir. Bu yatırımlar için birinci fıkradaki koşullar ve üçüncü fıkradaki Komisyon değerlendirmesi aranmaksızın teşvik belgesi düzenlenir.

Gümrük vergisi muafiyeti

MADDE 9 - (1) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırım malı makine ve teçhizatın ithali, otomobil ve hafif ticarî araç yatırımlarında yatırım dönemi içerisinde kalmak kaydıyla mont e edilmemiş haldeki (CKD) aksam ve parçaların ithali, gemi ve elli metrenin üzerindeki yat inşa yatırımlarında tekne kabuğu ithali yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı gereğince ödenmesi gereken gümrük vergisinden muaftır.

(2) (Değişik:RG-29/6/2021-31526) Makine ve teçhizat bedelinin yüzde beşine kadar yedek parça ve EK-8'de yer alan makine ve teçhizat gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dahil edilebilir.

(3)Bakanlık, sektörel kısıtlamaları göz önüne alarak;

a) İthalat Rejimi Kararı uyarınca ithali mümkün olan kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat (karayolu nakil vasıtaları hariç) ile İthalat Rejimi Kararının 7 nci maddesi uyarınca ithaline izin verilen makine ve teçhizatın teşvik belgesi kapsamına alınmasını,

b) Kullanılmış komple tesisin proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda ithalini, uygun görebilir.

(4) (Değişik:RG-29/6/2021-31526) (Değişik:RG-24/2/2022-31760) Baskı, basım, matbaa, tekstil, hazır giyim, konfeksiyon ve çimento imalatı yatırımlarına yönelik teşvik belgeleri kapsamında kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat temin edilemez. EK-8'de belirtilen makine ve teçhizat kullanılmış veya yenileştirilmiş olarak teşvik belgesi kapsamında temin edilemez. Ancak EK-8'de yer alan ve kullanılmış komple tesis kapsamında ithali uygun görülen kullanılmış veya yenileştirilmiş makine ve teçhizat KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilerek sabit yatırım tutarına dâhil edilebilir.

(5)Finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek yatırımlar için finansal kiralama şirketinin adına ayrı bir teşvik belgesi düzenlenmeksizin yatırımcının teşvik belgesi dikkate alınarak ithalat işlemleri yapılır. İthalat işlemleri ile ilgili olarak yatırımcı ile finansal kiralama şirketleri müteselsilen sorumludur.

(6)(Değişik:RG-8/4/2015-29320) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Teşvik belgesi almak üzere müracaat edilmiş, ancak teşvik belgesine bağlanmamış yatırımlara ilişkin makine ve teçhizatın ithaline, Bakanlığın görüşüne istinaden Ticaret Bakanlığınca, teşvik belgesi kapsamında muafiyet tanınabilecek ve istisna edilebilecek vergi ve kesintilerin toplam tutarı kadar teminatın alınması suretiyle müsaade edilebilir. Teminatla ithalatta, bir defada verilebilecek teminat süresi altı ay olup, sürenin başlangıç tarihi, eşyanın serbest dolaşıma giriş tarihidir. Bu süre içerisinde teşvik belgesinin düzenlenmemiş olması halinde süre bitimini müteakip üç ay içerisinde süre uzatımı için doğrudan Ticaret Bakanlığına müracaat edilir. Verilecek ek sürenin başlangıcı bir önceki sürenin bittiği tarihtir. Teminatın çözümü için, teşvik belgesi ve eki ithal makine ve teçhizat listesi ile birlikte Ticaret Bakanlığına müracaat edilmesi gerekir. Aksi takdirde teminat irat kaydedilir.

(7) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-24/2/2022-31760) Otomobil üretimine yönelik olarak asgari yüzbin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara motor silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olan otomobil ithaline izin verilebilir. Ayrıca, hibrit ve/veya elektrikli olmak koşuluyla otomobil ve/veya ticari araç üretimine yönelik yatırımlarda asgari yüzbin adet/yıl kapasiteli yeni bir yatırım yapılması veya mevcut tesislerin kurulu kapasitelerinin en az yüzbin adet/yıl artırılması halinde, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yirmisinin gerçekleştirilmesini müteakip, yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla gümrük vergisine tabi olmaksızın yatırımcılara ilave kapasitenin yüzde 2,5'ine kadar ve motor silindir hacmi 2.500 cm³'e kadar olan otomobil ve/veya brüt ağırlığı 5 tonu geçmeyen eşya taşımaya mahsus motorlu araç ithaline yatırım süresi içerisinde olmak kaydıyla izin verilebilir. Teşvik belgesi kapsamında ithaline izin verilen toplam araç sayısı, belgede kayıtlı ilave kapasitenin yüzde onbeşini aşamaz. Ancak, belge kapsamında motor üretiminin de yer alması halinde, motor üretim kapasitesinin yüzde onbeşi kadar daha (Motor üretim kapasitesinin, otomobil üretim kapasitesinden fazla olması durumunda

otomobil kapasitesi dikkate alınır.) silindir hacmi 1.600 cm³'e kadar olmak üzere ilave otomobil ithaline izin verilebilir. Bu fıkra kapsamında izin verilen gümrük vergisine tabi olmaksızın yapılacak ithalat, otomobil üretimine yönelik teşvik belgesi için otomobil, elektrikli ya da hibrit ticari araç üretimine yönelik teşvik belgesi için ticari araç ithali ile sınırlıdır.

(8) (Mülga:RG-21/08/2020-31220)

(9) (Ek: RG-28/2/2019-30700) Bakanlıkça görevlendirilecek en az iki en fazla üç personelin kullanılmış komple tesisin bulunduğu ülkede yapacakları ekspertizlerde ulaşım giderleri yatırımcı tarafından karşılanır.

KDV istisnası ve iadesi

MADDE 10 - (1) (Değişik:RG-22/2/2017-29987) 25/10/1984 tarihli ve 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu gereğince, teşvik belgesini haiz yatırımcılara teşvik belgesi kapsamında yapılacak makine ve teçhizat ithal ve yerli teslimleri ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve kiralama KDV'den istisna edilebilir. Aynı hüküm, teşvik belgesinin veya teşvik belgesi kapsamı makine ve teçhizatın devir işlemleri ile makine ve teçhizat listelerinde set, ünite, takım vb. olarak belirtilen malların kısmi teslimlerinde de uygulanır.

(2) Sabit yatırım tutarı beşyüz milyon Türk Lirasının üzerindeki stratejik yatırımlar kapsamında yapılacak bina-inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

Faiz veya kâr payı desteği (Değişik:RG-07/08/2019-30855)

MADDE 11 - (1) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-17/12/2020-31337) Talep edilmesi halinde, bölgesel teşvik uygulamaları ve stratejik yatırımlar kapsamında desteklerden yararlanacak yatırımlar için bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde yetmişine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kâr payının;

a) 3 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde üç puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

b) 4 üncü bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde dört puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde bir puanı,

c) 5 inci bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

ç) 6 ncı bölgede yapılacak bölgesel yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

d)(Değişik:RG-07/08/2019-30855) (Değişik:RG-17/12/2020-31337) Bölge ayrımı yapılmaksızın tüm bölgelerde gerçekleştirilecek Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yatırım konusu ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise on puanı, diğerlerinde sekiz puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı; diğer stratejik yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde beş puanı, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde iki puanı,

e) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Faiz veya kâr payı desteği tutarı, üçüncü fıkrada belirtilen faiz veya kâr payı desteği tutarından düşük olmamak ve sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçmemek kaydıyla 17 nci maddenin birinci fıkrasının (t) bendi kapsamındaki yatırımlar için Türk Lirası cinsi kredilerde yedi puanı, döviz ve dövize endeksli kredilerde üç puanı,

(f) (Ek:RG-17/12/2020-31337) (Değişik:RG-29/6/2021-31526) (Mülga: RG-30/11/2022-32029)

(g) (Ek:RG-29/6/2021-31526) (Mülga:RG-20/4/2023-32169)

(Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde azami ilk beş yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir.

(2) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Faiz veya kâr payı desteği içeren teşvik belgelerine konu yatırımlardan finansal kiralama yöntemiyle gerçekleştirilecek olanlar için de faiz veya kâr payı ödemelerini içeren itfa planı yapılması kaydıyla aynı şartlarla faiz veya kâr payı desteği öngörülebilir.

(3)(Değişik:RG-22/6/2018-30456)(Değişik:RG-7/8/2019-30855)(Değişik:RG-9/6/2021-31526) (Değişik:RG-24/2/2022-31760) (Değişik:RG-20/4/2023-32169) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlarda proje bazında sağlanacak faiz veya kâr payı desteği tutarları 3 üncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde sırasıyla birmilyon, birmilyonikiyüzbin, birmilyondört yüzbin ve birmilyonsekiyüzbin Türk Lirasını geçemez.

(4) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) (Değişik:RG-17/12/2020-31337) (Değişik:RG-29/6/2021-31526) Faiz veya kâr payı

desteği tutarı, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini aşmamak kaydıyla, diğer stratejik yatırımlarda ise sabit yatırım tutarının yüzde onunu aşmamak kaydıyla yetmişbeşmilyon Türk Lirasını geçemez. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında teşvik belgesi alan yatırımlar, Bakanlıkça ilan edilecek aracı kurumlar tarafından sağlanan TL cinsi kredilerden yararlanabilir. Faiz veya kâr payı desteği tutarı, 17 nci maddenin birinci fıkrasının (aa) ve (bb) bentleri kapsamındaki yatırımlarda sabit yatırım tutarının yüzde onunu geçmemek kaydıyla on milyon Türk Lirasını geçemez.

(5) (Değişik: RG-9/5/2014-28995) (Değişik: RG-8/4/2015-29320) (Değişik: RG- 8/4/2016-29678) (Mülga: RG-5/10/2016-29848)

(6) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Döviz kredisi ile gerçekleştirilecek yatırımlarda faiz veya kâr payı desteği uygulaması, vade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru dikkate alınarak yapılır.

(7) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/08/2020-31220)17 nci maddenin birinci fıkrasının (n) bendi kapsamına giren yatırım konularındaki kullanılmış komple tesis hariç olmak üzere kullanılmış makine ve teçhizat ile belediyelerin yapacağı yatırımlar için faiz veya kâr payı desteği uygulanmaz.

(8) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Mülga:24/2/2022-31760)

(9) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Kullanılan kredilerin faiz, kâr payı veya anaparalarının yatırımcı tarafından itfa planlarında belirtilen sürelerde geri ödenmemesi halinde, yapılmayan ilk ödeme ilgili aracı kurum tarafından en kısa sürede Bakanlıkça bildirilir ve Bakanlıkça faiz veya kâr payı desteği ödemeleri durdurulur. Yatırımcının kredi geri ödeme yükümlülüklerini yerine getirdiğinin daha sonra ilgili aracı kurumca Bakanlıkça bildirilmesi halinde, bildirim takip eden dönemler için faiz veya kâr payı desteği ödemeleri başlangıçta öngörülen ödeme tarihlerinde herhangi bir uzatmaya gidilmeksizin tekrar başlatılır. Kredi geri ödemesine ait yükümlülüklerin yeniden aksamaması halinde faiz veya kâr payı desteği ödemesine son verilir.

(10) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımın başka bir yatırımcıya devredilmesi durumunda, devralan yatırımcının teşvik belgesinde faiz veya kâr payı desteğinin öngörülmüş olması ve aracı kurumca da uygun görülmesi halinde, yeni yatırımcı için eski itfa planındaki vade, miktar ve benzeri şartlar değiştirilmeksizin bakiye kredi için düzenlenecek yeni itfa planına göre faiz veya kâr payı desteği ödenmesine devam edilir. Aksi takdirde faiz veya kâr payı desteği uygulaması durdurulur.

(11) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Aracı kurum, faiz veya kâr payı desteğine esas olan kredinin teşvik belgesi kapsamındaki harcamalar için kullanılmasıyla yükümlüdür. Kredinin amacı dışında kullanıldığının tespiti halinde, Bakanlıkça ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarına ilgili bankanın bu kapsamdaki krediye uyguladığı faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle Bankaca tespit edilecek meblağın, finansal kiralama şirketlerince ise ödenen faiz veya kâr payı desteği miktarına itfa planının düzenlenmesinde uygulanan faiz veya kâr payı üzerinden tespit edilen tutarın beş iş günü içerisinde bütçeye gelir yazılmak üzere muhasebe birimi hesabına yatırılması gerekir. Aksi takdirde söz konusu meblağlar Bakanlıkça;

a) Bankalar için Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdindeki karşılık hesabından virman yapılarak veya diğer hukuki yöntemler kullanılarak,

b) Finansal kiralama şirketleri için ise 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uygulanarak, geri alınır.

(12) Aracı kurumların uyguladııkları faiz veya kâr payı oranları, bölgelere göre belirlenen faiz desteği puanının altına düştüğünde, aracı kurumun uyguladığı oran dikkate alınır.

(13) (Ek: RG-24/2/2022-31760) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde yatırımcılara fazladan ödenen faiz veya kâr payı desteği tutarı, aracı kurum tarafından kredinin kullanıldığı veya borçlanmanın yapıldığı tarihte uygulanan faiz veya kâr payı oranı uygulanmak suretiyle her bir ödemenin yapıldığı tarihten itibaren hesaplanacak faizi ile birlikte, 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

Sigorta primi işveren hissesi desteği

MADDE 12 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlardan, tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesinde kayıtlı istihdamı aşmamak kaydıyla;

a) Komplet yeni yatırımlarda, teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla sağlanan,

b) Diğer yatırım cinslerinde, yatırımın tamamlanmasını müteakip, yatırıma başlama tarihinden önceki son altı aylık dönemde (mevsimsel özellik taşıyan yatırımlarda bir önceki yıla ait mevsimsel istihdam ortalamaları dikkate alınır) Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen aylık prim ve

hizmet belgesinde bildirilen ortalama işçi sayısına teşvik belgesi kapsamında gerçekleşen yatırımla ilave edilen, istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlık bütçesinden karşılanır.

(2) (Değişik: RG-9/5/2014-28995) (Değişik: RG-8/4/2015-29320) (Değişik: RG-8/4/2016-29678) (Değişik: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda söz konusu destek aşağıda belirtilen sürelerde uygulanır.

Bölgeler	Uygulama Süresi
1	2 yıl
2	3 yıl
3	5 yıl
4	6 yıl
5	7 yıl
6	10 yıl

(3) Stratejik yatırımlar için bu destek 6 ncı bölgede on yıl, diğer bölgelerde 7 yıl süreyle uygulanır.

(4) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Yararlanılan sigorta primi işveren hissesi desteğinin tutarı, bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen yatırımlarda sabit yatırım tutarının aşağıda belirtilen oranlarını geçemez.

Bölgeler	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteğinin Sabit Yatırım Tutarına Oranı(%)
1	10
2	15
3	20
4	25
5	35

(5) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Stratejik yatırımlarda sigorta primi işveren hissesi desteğinin miktarı 1, 2, 3, 4 ve 5 inci bölgelerde sabit yatırım tutarının yüzde on beşini geçemez. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlarda bu kısıt uygulanmaz.

(6) İşveren hissesine ait primlerin karşılanabilmesi için, işverenlerin çalıştırdıkları sigortalılarla ilgili olarak 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca aylık prim ve hizmet belgelerini yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna vermesi ve sigortalıların tamamına ait sigorta primlerinin sigortalı hissesine isabet eden tutar ile Bakanlıkça karşılanmayan işveren hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. İşveren tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(7) (Değişik:RG-8/4/2015-29320) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen, tersanelerin gemi inşa yatırımlarında tamamlama vizesi şartı aranmaksızın belge konusu geminin yapımında istihdam edilen işçiler için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı Bakanlıkça karşılanabilir. Bu destek, gemi inşası devam etse dahi yatırıma başlama tarihinden itibaren en fazla on sekiz ay süreyle uygulanır. Ancak, yatırım süresi ve sözleşmesi devam eden yatırımlar da dahil olmak üzere Savunma Sanayii Başkanlığı ile imzalanan sözleşmeye istinaden gerçekleştirilecek projelerde bu destek yatırıma başlama tarihinden itibaren sözleşme süresi sonuna kadar uygulanır. Yat,yüzer tesis ve deniz araçları da bu kapsamda değerlendirilir. Maden arama yatırımlarında ise, bu desteğin uygulanmasına ikinci fıkrada belirtilen süreler dikkate alınarak tamamlama vizesi yapılmadan önce de başlanabilir.

(8) Bu desteğin uygulanacağı teşvik belgesi kapsamındaki yatırıma ait tesiste, işverenin sosyal güvenlik işyeri numarası altında ilgili mevzuatta belirlenen alt işverenler tarafından istihdam edilen işçi sayısı da dikkate alınabilir.

(9) Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak aktarımlarla ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından belirlenir.

(10) (Ek:RG-21/08/2020-31220) Teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaat

aşamasında talep edilmesi halinde, vergi indiriminden yararlanılmamak kaydıyla, dördüncü ve beşinci fıkarda belirtilen oranlar 15 inci maddenin birinci ve üçüncü fıkralarında belirtilen yatırıma katkı oranının yarısı kadar artırılarak uygulanır.

(11) (Ek:RG-29/6/2021-31526) Destek uygulamasının bitimini müteakip yatırımcıların Sosyal Güvenlik Kurumuna müracaat ederek talep etmeleri halinde sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması süresince işyerinden bu destek kapsamında muhtasar ve prim hizmet beyannamelerinde Sosyal Güvenlik Kurumuna her ay bildirilen kadın ve/veya genç (18-25 yaş) sigortalılardan çalışma süreleri 1 yılı aşanların sayısı hesaplanır. Teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın belgede belirtilen ilave istihdam sayısını geçmemek üzere, hesaplanan sayıda kadın ve/veya genç sigortalı için teşvik belgesinde belirtilen süreler her bir yıl için 1 ay ilave edilerek uygulanır. Bu fıkra kapsamında sağlanan destek tutarı, dördüncü fıkarda belirtilen orana karşılık gelen azami destek tutarının hesaplanmasında dikkate alınır. Bu hüküm, bu fıkranın yürürlüğe girdiği tarih ve sonrasında yapılan yatırım teşvik belgesi müracaatlarına uygulanır.

Sigorta primi desteği

MADDE 13 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölgede; stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesine istinaden gerçekleştirilecek yatırımla sağlanan ilave istihdam için, tamamlama vizesi yapılan teşvik belgesinde kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işveren tarafından Sosyal Güvenlik Kurumuna ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı, tamamlama vizesinin yapılmasını müteakip on yıl süreyle işveren adına Bakanlık bütçesinden karşılanabilir. Bu destek, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için, 6 ncı bölge dışında kalan bölgelerde, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise yedi yıl, diğerlerinde ise beş yıl süreyle sağlanabilir.

(2) Bu destekten yararlanılabilmesi için, aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içerisinde Sosyal Güvenlik Kurumuna verilmesi ve Bakanlıkça karşılanmayan işçi hissesine ait tutarın yasal süresi içerisinde ödenmiş olması şarttır. Bu destekten yararlanan yatırımcı tarafından ödenmesi gereken primlerin geç ödenmesi halinde, Bakanlıktan Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılacak ödemenin gecikmesinden kaynaklanan gecikme zammı işverenden tahsil edilir.

(3) 12 nci maddenin sekizinci fıkrasında yer alan hüküm sigorta primi desteği için de uygulanabilir.

(4) (Ek:RG-29/6/2021-31526) 12 nci maddenin onbirinci fıkrasında yer alan hüküm, sigorta primi desteği için de aynı dönemler için uygulanır.

Gelir vergisi stopajı desteği

MADDE 14 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Karar uyarınca 6 ncı bölge ve/veya Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarla sağlanan ilave istihdam için, belgede kayıtlı istihdam sayısını aşmamak kaydıyla, işçilerin ücretlerinin asgari ücrete tekabül eden kısmı üzerinden hesaplanan gelir vergisi, yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçtiği tarihten itibaren on yıl süreyle verilecek muhtasar beyanname üzerinden tahakkuk eden vergiden terkin edilir. Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen stratejik yatırımlar için bu destek, yatırıma konu olan ürün yüksek teknoloji seviyesinde ise azami beşyüz, diğerlerinde ise azami üçyüz çalışan için uygulanır

(2) Yatırımın tamamlanamaması veya teşvik belgesinin iptal edilmesi halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulaması nedeniyle terkin edilen vergiler, vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faiziyle birlikte tahsil olunur.

(3) Yatırımın faaliyete geçmesinden önce devri halinde devralan, aynı koşulları yerine getirmek kaydıyla gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanır.

(4) Yatırımın kısmen veya tamamen faaliyete geçmesinden sonra devri halinde, gelir vergisi stopajı desteği uygulamasından devir tarihine kadar devreden, devir tarihinden sonra ise kalan süre kadar devralan yararlanır.

Vergi indirimi

MADDE 15 - (1) (Değişik: 5/10/2016-29848) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilecek yatırımlarda, 5520 sayılı Kanunun 32/A maddesi çerçevesinde gelir veya kurumlar vergisi, öngörülen yatırıma katkı tutarına ulaşınca kadar aşağıda belirtilen oranlarda indirimli olarak uygulanır.

Bölgeler	Yatırıma katkı oranı (%)	Kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirim oranı (%)
1	15	50
2	20	55
3	25	60
4	30	70
5	40	80
6	50	90

(2) (Değişik: RG-9/5/2014-28995) (Değişik: RG-8/4/2015-29320)(Değişik: RG-8/4/2016-29678) (Mülga: RG-5/10/2016-29848)

(3) Stratejik yatırımlar için tüm bölgelerde uygulanacak vergi indirimi oranı yüzde doksan ve yatırıma katkı oranı yüzde ellidir.

(4) Bu maddenin uygulamasında yatırıma katkı tutarı, indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanmak suretiyle tahsilinden vazgeçilen vergi yoluyla yatırımların Devletçe karşılanacak tutarını, bu tutarın yapılan toplam yatırıma bölünmesi suretiyle bulunacak oran ise yatırıma katkı oranını ifade eder.

(5) (Değişik: RG-5/10/2016-29848) Bu maddeye göre hesaplanacak yatırıma katkı tutarına mahsuben, gerçekleştirilen yatırım harcaması tutarını aşmamak ve toplam yatırıma katkı tutarının yüzde seksenini geçmemek üzere yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde edilen kazançlarına indirimli gelir veya kurumlar vergisi uygulanabilir.

(6) Arazi, arsa, royalti, yedek parça ve amortismanı tâbi olmayan diğer harcamalar ile 5520 sayılı Kanun gereği finans ve sigortacılık konularında faaliyet gösteren kurumlar, iş ortaklıkları, 4283 sayılı Yap-İşlet Modeli ile Elektrik Enerjisi Üretim Tesislerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışının Düzenlenmesi Hakkında Kanun ve 3996 sayılı Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap- İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yapılması Hakkında Kanun kapsamında gerçekleştirilen yatırımlar ve rödovans sözleşmesine bağlı olarak yapılan yatırımlar vergi indirimi desteğinden yararlanamaz.

(7) İndirimli oranlar stopaj suretiyle yapılan vergilendirmede uygulanmaz.

(8) (Ek:RG-6/8/2014-29080) (Mülga:RG-7/8/2019-30855)

Yatırım yeri tahsisi

MADDE 16- (1) (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (Değişik: RG-7/8/2019-30855)

Bakanlıkça teşvik belgesi düzenlenmiş stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için, 29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Kanunun ek 3 üncü maddesi çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara göre yatırım yeri tahsis edilebilir.

(2) (Değişik: RG-10/3/2023-32128) 15 inci maddenin altıncı fıkrasında belirtilen yatırımlara ve elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımlara yatırım yeri tahsis edilmez.

Öncelikli yatırım konuları

MADDE 17 - (1) Aşağıda belirtilen yatırım konuları 5 inci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden faydalanabilir. Ancak bu yatırımlar, 6 ncı bölgede yer almaları halinde bulunduğu bölge desteklerine tabidir.

a) (Değişik:RG-20/1/2018-30307) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Demiryolu, denizyolu veya havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik yatırımlar.

b) (Mülga:RG-21/08/2020-31220)

c) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre orta yüksek ve yüksek teknoloji sanayi sınıfında yer alan ürünlere yönelik test merkezi yatırımları.

ç) (Değişik:RG-9/5/2014-28995) (Değişik:RG-30/11/2022-32029) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde, Turizm Merkezlerinde veya termal turizm konusunda bölgesel desteklerden yararlanabilecek nitelikteki turizm konaklama yatırımları.

d) Mülga:RG-21/08/2020-31220)

e) (Mülga:RG-8/4/2015-29320)

f) (Değişik:RG-8/4/2015-29320) (Değişik:RG-28/2/2019-30700) Savunma Sanayii Başkanlığından alınacak proje onayına istinaden gerçekleştirilecek savunma alanındaki yatırımlar.

g) Maden istihraç yatırımları ve/veya maden işleme yatırımları (4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununda tanımlanan I. grup madenler ve micir yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek

istihraç ve/veya işleme yatırımları hariç).

ğ) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-9/5/2014-28995) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/08/2020-31220) Özel sektör tarafından gerçekleştirilecek olan, kreş ve gündüz bakım evleri, okul öncesi eğitim, ilkökul, ortaokul ve lise eğitim yatırımları ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları.

h) (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik: RG-28/2/2019-30700)(Değişik: RG-20/4/2023-32169) TÜBİTAK ve KOSGEB tarafından desteklenen Ar-Ge projeleri neticesinde geliştirilen ya da 5746 sayılı Araştırma, Geliştirme ve Tasarım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Kanun kapsamında Ar-Ge Merkezlerinde yürütülen Ar-Ge projesi sonucunda geliştirildiği Bakanlıkça görevlendirilen izleyici raporu veya varsa ilgili Değerlendirme ve Denetim Komisyonu kararı ile belgelenen ürünlerin veya parçaların üretimine yönelik yatırımlar.

ı) (Ek:RG-15/2/2013-28560) Motorlu kara taşıtları ana sanayinde gerçekleştirilecek asgari 300 milyon TL tutarındaki yatırımlar ve asgari 75 milyon TL tutarındaki motor yatırımları ile asgari 20 milyon TL tutarındaki motor aksamaları, aktarma organları/aksamları ve otomotiv elektroniğine yönelik yatırımlar.

i) (Ek:RG-15/2/2013-28560) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından düzenlenen geçerli bir maden işletme ruhsatı ve izni kapsamında 3213 sayılı Maden Kanununun 2 nci maddesinin 4-b grubunda yer alan madenlerin girdi olarak kullanıldığı elektrik üretimi yatırımları .

j) (Ek:RG-9/5/2014-28995) (Değişik: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) EK-4'te yer alan "Teşvik Edilmeyecek Yatırımlar" hariç olmak üzere, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının vereceği proje onayına istinaden, yıllık asgari 500 ton eşdeğer petrol (TEP) enerji tüketimi olan mevcut imalat sanayi tesislerinde gerçekleştirilecek, mevcut durumuna göre en az yüzde onbeş oranında enerji tasarrufu sağlayan enerji verimliliğine yönelik yatırımlar.

k) (Ek: RG-9/5/2014-28995) Atık ısı kaynaklı olarak, bir tesisteki atık ısıdan geri kazanım yolu ile elektrik üretimine yönelik yatırımlar (doğal gazı dayalı üretim tesisleri hariç).

l) (Ek: RG-9/5/2014-28995) Asgari 50 milyon TL tutarındaki, sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) yatırımları ve yer altı doğal gaz depolama yatırımları.

m) (Ek: RG-6/8/2014-29080) Karbon elyaf üretimine veya karbon elyaf üretimi ile birlikte olmak kaydıyla karbon elyaftan mamul kompozit malzeme üretimine yönelik yatırımlar.

n) (Ek: RG-8/4/2015-29320) Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) teknoloji yoğunluk tanımına göre yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerin üretimine yönelik yatırımlar (US-97 Kodu: 2423, 30, 32, 33 ve 353).

o) (Ek: G-8/4/2015-29320) Maden Kanununa istinaden düzenlenmiş geçerli Arama Ruhsatı veya Sertifikasına sahip yatırımcıların ruhsatlı sahalarında yapacağı maden arama yatırımları.

ö) (Ek: RG-19/11/2015-29537) Yenilenebilir enerji üretimine yönelik türbin ve jeneratör imalatı ile rüzgar enerjisi üretiminde kullanılan kanat imalatı yatırımları.

p) (Ek: RG – 8/4/2016-29678) Direk soğutmalı slab döküm ve sıcak haddeleme yöntemi ile alüminyum yassı mamul üretimine yönelik entegre yatırımlar.

r) (Ek: RG – 3/5/2017-30055) Lisanslı depoculuk yatırımları.

s) (Ek: RG – 3/5/2017-30055) Nükleer enerji santrali yatırımları.

ş) (Ek: RG – 17/8/2017-30157) Araştırma ve referans laboratuvarı, tüketici güvenliği ve enfeksiyon hastalıkları referans laboratuvarı, ilaç ve tıbbi cihaz analiz ve kontrol laboratuvarı ile deney hayvanları üretim test ve araştırma merkezi birimlerinin yer aldığı laboratuvar kompleksi yatırımları.

t) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik: RG-28/2/2019-30700) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 25 dekar ve üzeri yurtiçinde üretilen sera teknolojilerini de ihtiva eden otomasyona dayalı (bilgisayar kontrollü iklimlendirme, sulama, gübreleme ve ilaçlama sistemi ihtiva eden) sera yatırımları.

u) (Mülga:RG-21/8/2020-31220)

ü) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği kapsamında Çevre Lisansına tabi yatırımlar.

v) (Ek:RG-22/6/2018-30456) (Değişik: RG-28/2/2019-30700) Asgari 5 milyon TL tutarındaki 100 kişi ve üzeri kapasiteli yaşlı ve/veya engelli bakım merkezleri ve esenlik tesisi (wellness) yatırımları.

y) (Ek:RG-22/6/2018-30456) EK-6'da yer alan yatırım konularında gerçekleştirilecek asgari 500 milyon TL tutarındaki yatırımlar.

z) (Ek:RG-21/8/2020-31220) Asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın ihtisas serbest bölgelerinde gerçekleştirilecek yazılım ve bilişim ürünleri üretimi yatırımları.

(aa) (Ek:RG-17/12/2020-31337)Asgari 50 milyon TL tutarındaki elektrik veya hidrojenle çalışan ulaşım araçları imalatını da içeren sanayi tesisi yatırımları.

(bb) (Ek:RG-17/12/2020-31337)AR-GE ve çevre yatırımları.

(cc) (Ek:RG-29/6/2021-31526) Bakanlık tarafından ilan edilecek uluslararası teknik standartları

karşılıyan ve asgari 5.000 m2 beyaz alan şartını sağlayan veri merkezi yatırımları.

(dd) (Ek:RG-10/3/2023-32128) US-97 kodu 2519.0.04 olan vulkanize edilmiş kauçuktan taşıyıcı kolonlar ve transmisyon kolonları üretimine yönelik yatırımlar (depremde hasar önleyici sismik izolasyon cihazı, epoksi kaplı öngerme halatı vb.).

(ee) (Ek: RG-20/4/2023-32169) Dijital Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar.

(ff) (Ek: RG-20/4/2023-32169) Yeşil Dönüşüm Destek Programı kapsamındaki yatırımlar.

Alt bölge desteğinden yararlanacak yatırımlar¹

MADDE 18 - (1) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında teşvik belgesi düzenlenen yatırımlar, aşağıda belirtilen koşullardan en az birini sağlamaları halinde vergi indirim ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından buldukları bölgenin bir alt bölgesinde sağlanan oran ve sürelerde bu desteklerden yararlanabilir.

a) (Değişik: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Yatırımın organize sanayi bölgesinde gerçekleştirilmesi veya endüstri bölgesinde (imalat sanayine yönelik yatırımlar) gerçekleştirilmesi. Bu kapsamda desteklenen yatırımlar için beşinci fıkra hükümleri uygulanmaz.

b) Yatırımın, aynı sektörde faaliyet gösteren en az beş gerçek veya tüzel kişinin ortağı olduğu yatırımcı tarafından gerçekleştirilmesi ve ortak faaliyet gösterilen alanda entegrasyonu sağlayacak bir yatırım olması.

(2) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu madde kapsamında 6 ncı bölgede gerçekleştirilecek bölgesel teşvik uygulamaları kapsamındaki yatırımlar için sigorta primi işveren hissesi desteği, bölgede geçerli olan süreye iki yıl ilave edilmek, vergi indirim desteği ise bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına beş puan ilave edilmek suretiyle uygulanır.

(3) (Ek: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) (Değişik:RG-29/6/2021-31526) OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan ürünlerden EK-6'da belirtilenlerin üretimine yönelik yatırımlar, İstanbul ili hariç olmak üzere 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır. Ancak, İstanbul İlinde komple yeni yatırımlar hariç olmak üzere, bu fıkroda belirtilen konularda gerçekleştirilecek, organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgelerinde asgari beşmilyon TL tutarındaki yatırımlar ve organize sanayi bölgeleri veya endüstri bölgeleri dışındaki asgari onmilyon TL tutarındaki yatırımlara 1 inci bölgedeki bölgesel destekler uygulanır.

(4) (Mülga:RG-21/8/2020-31220)

(5) (Ek:RG-21/8/2020-31220) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında, EK-7'de yer alan 1 inci, 2 nci, 3 üncü ve 4 üncü bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ilçenin bulunduğu ilin bir alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden; söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlar ise bulunduğu ilin iki alt bölgesine sağlanan bölgesel desteklerden yararlanır. Ek-7'de yer alan 5 inci bölge illerinin ilçelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara 6 ncı bölgeye sağlanan bölgesel destekler, söz konusu ilçelerin organize sanayi bölgelerinde veya endüstri bölgelerinde gerçekleştirilecek yatırımlara ise ikinci fıkra hükümleri de uygulanmak üzere 6 ncı bölge destekleri uygulanır. Bu fıkra hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecek yatırımlar sigorta primi desteği ve gelir vergisi stopajı desteğinden yararlanamazlar.

AR-GE ve çevre yatırımları

MADDE 19 - (Mülga:RG-17/12/2020-31337)

Yerel birimlerce yapılacak işlemler

MADDE 20 - (1) Yerel birimlere yapılan teşvik belgesi müracaatlarından uygun görülenler için yerel birim tarafından teşvik belgesi hazırlanır ve değerlendirilmek üzere Bakanlığa iletilir. Bakanlıkça uygun görülen teşvik belgeleri onaylanarak ilgili yerel birimlere gönderilir.

(1) 9 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (b) bendi ile 22 nci ve 23 üncü maddeleridışındaki işlemler, teşvik belgesini düzenleyen ilgili yerel birimlerce sonuçlandırılır.

(2) Tamamlama vizesi yapılacak yatırımlarla ilgili olarak yerel birimler, söz konusu yatırımların gerçekleşmelerini tespit ederek tebliğle belirlenecek formatta Bakanlığa bildirir. Bakanlığın

¹ Bu madde başlığı "Bir alt bölge desteğinden yararlanacak yatırımlar " iken, 7/9/2016 tarihli ve 2016/9139 sayılı Kararın 6 ncı maddesiyle metne işlendiği şekilde değiştirilmiştir.

uygun görüşü alınmadan tamamlama vizesi işlemleri tekemmül etmiş sayılmaz.

(3) Yerel birimler, teşvik belgeleri ile ilgili yapılacak işlemleri kadrolarında tam süreli olarak çalışan teknik/uzman personel aracılığıyla yürütmek zorundadırlar.

(4) Bu Karar hükümlerine aykırı davrandığı tespit edilen yerel birimlerin yetkilerine Bakanlıkça son verilir ve gerekli tedbirleri alınca kadar yeni görev verilmez.

(5) Kalkınma Ajansları, Bakanlıkça düzenlenen teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların gerçekleşmelerini izleyerek gerçekleşme durumlarını altışar aylık dönemler halinde Bakanlığa bildirirler.

Bütçeden yapılacak ödemeler

MADDE 21 - (1) Yatırımların desteklenmesi için her yıl bütçe kanunu ile ayrılan ödenek çerçevesinde ilgili mevzuatında öngörülen usul ve esaslar uyarınca aşağıda belirtilen ödemeler yapılabilir.

a) Bu Karar uyarınca yapılacak ödemeler.

b) Önceki dönemlere ait ilgili Bakanlar Kurulu Kararları uyarınca ödenmesi gereken yatırım ve işletme kredilerine ait bakiye tutarlar.

c) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak daha önceki kararlarda belirtilen hükümler çerçevesinde ödenmesi gereken destek unsurlarına ait tutarlar.

ç) (Mülga:RG-14/9/2018-30535)

d) Yatırımlarda devlet yardımları ile ilgili olarak açılmış davaların aleyhte sonuçlanması nedeniyle ödenmesi gereken tutarlar ile yargılama ve cebri icra giderleri.

(2) Bakanlıkça yapılacak ödemeler, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası aracılığıyla gerçekleştirilir.

Devir, satış, ihraç ve kiralama

MADDE 22 - (1) Yatırım tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgesi kapsamındaki makine ve teçhizatın devir, satış, ihraç veya kiralanması, söz konusu yatırım mallarının teminini müteakip beş yılı doldurmuş olmaları halinde serbesttir.

(2) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımını tamamlamış ancak tamamlama vizesi yapılmamış yatırımlarla ilgili makine ve teçhizatın, teminini müteakip beş yıl geçtikten sonra satışının yapılmış olması ve işletmenin asgari beş yıl süreyle faaliyette bulunmuş olması şartıyla, Bakanlıkça herhangi bir müeyyide uygulanmaksızın tamamlama vizesi yapılabilir.

(3) Tamamlama vizesi yapıp yapılmadığına bakılmaksızın beş yılını doldurmamış makine ve teçhizatın yatırımın bütünlüğünün bozulmaması kaydıyla veya bütünü ile birlikte;

a) Teşvik belgeli bir başka yatırım için devri,

b) Teşvik belgesi olmayan bir başka yatırımcıya satışı,

c) İhracı,

ç) Kiralanması,

Bakanlığın iznine tabidir.

(4) Tamamlama vizesi yapılmamış veya tamamlama vizesi yapılmış olmakla birlikte beş yılını doldurmamış makine ve teçhizata satış izni verilebilmesi için yatırımın bütünlüğünün bozulmaması şartı aranır. Bu tür durumlarda satış izni verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler geri alınmaz. Ancak, yatırımcının teşvik belgesinin satış iznini müteakip diğer nedenlerle iptali hâlinde izin verilen makine ve teçhizata uygulanan destekler de ilgili mevzuat çerçevesinde kısmen veya tamamen geri alınır.

(5) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Beş yıllık süreyi doldurmuş makine ve teçhizatın tamamlama vizesinin yapıp yapılmadığına bakılmaksızın izinsiz satılması veya satılmasına sebebiyet verilmesi halinde konu hakkında en kısa sürede Bakanlığa bilgi verilir. Bu durumda, satışı yapılan makine ve teçhizat ile ilgili tahsil edilmeyen gümrük vergisi ve KDV ile varsa indirimli kurumlar vergisi veya gelir vergisi uygulanmak suretiyle yararlanılan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Satış dolayısıyla yatırım tutarında meydana gelen azalma nedeniyle kullanılacak azamî kredi tutarında azalma oluşması durumunda fazladan kullanılan krediye tekabül eden faiz veya kâr payı desteği 11 inci madde çerçevesinde, tahsil edilmeyen Kaynak Kullanımını Destekleme Fonu kesintisi ise ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır.

(6) Teşvik belgesi kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın, üretilecek mal veya hizmetlerin teşvik belgesi sahibi yatırımcı tarafından satın alınması koşuluyla diğer bir yatırımcıya herhangi bir ücret alınmaksızın geçici olarak verilmesi veya kiralanması Bakanlığın iznine tabidir.

(7) Teşvik belgesine konu yatırımlardan tamamlama vizesi ve belgede kayıtlı özel şartların vizesi yapılabilecek durumda olanlar için, yatırımcıların cebri icra takiplerine konu olması veya iflas masasına girmesi durumunda; yatırımcı, icra organı veya iflas organı tarafından icra ile satışın veya

iflasın kesinleşme tarihinden önce talep edilmesi hâlinde, Bakanlıkça teşvik belgesinin tamamlama vizesi yapılabilir. Ancak, satışın kesinleşmesi hâlinde kesinleşme tarihi itibarıyla varsa satış için gerekli süreleri doldurmamış olan makine ve teçhizata yönelik olarak yararlanılan destekler ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde geri alınır.

(8) Yatırımcının ilgili kanun hükümlerine göre tasfiyeye girmesi hâlinde, ilgili tasfiye kurulunun veya organının talebi üzerine yedinci fıkra hükümlerine göre işlem yapılabilir.

Yatırımların nakli

MADDE 23 - (1) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında gerçekleştirilen yatırımların, işletmeye geçiş tarihinden itibaren asgari beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunması gerekir. Ancak, Bakanlıktan izin alınması ve yatırım konusunun taşınacak bölgede desteklenecek konular arasında yer alması kaydıyla diğer bölgelere taşınabilir. Bulunduğu bölgeden daha az destek alan üst bölgelere, aynı bölgede bulunan OSB'den OSB dışına veya ilgili yatırım konusunun desteklenmediği bölgelere taşınmalarda, taşındığı bölgenin yararlandığı desteği aşan kısım ile taşındığı bölgede bulunmayan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. İşletmeye geçiş tarihinden itibaren beş yıl süre ile bulunduğu bölgede faaliyette bulunan yatırımların diğer bölgelere taşınması serbesttir.

(2) Tamamlanmış yatırımlardan beş yıllık süreyi doldurmuş ancak tamamlama vizesi yapılmamış olanlar, taşınma öncesinde Bakanlığa müracaat ederek tamamlama vizesini yaptırır. Bu kapsamdaki yatırımların yer değişikliği talepleri, taşınma sonrasında da uygun görülebilir.

(3) Genel teşvik uygulamasından yararlanan yatırımların yer değişikliği talepleri, yatırım dönemi de dâhil olmak üzere Bakanlıkça değerlendirilerek proje bazında sonuçlandırılır.

MADDE 23/A- (*Ek: RG-22/2/2017-29987*) (*Mülga: 25/1/2018-30312*)

Yatırım süresi ve tamamlama vizesi

MADDE 24 - (1) (*Değişik: RG-9/11/2018-30590*) Yatırımın başlangıç tarihi, teşvik belgesi için Bakanlığa veya ilgili yerel birime müracaat tarihidir.

(2) (*Değişik:RG-22/6/2018-30456*) Teşvik belgesi kapsamındaki yatırımların proje bazında yapılacak değerlendirme sonucunda öngörülen sürede gerçekleştirilmesi esastır. Yatırımın öngörülen sürede gerçekleştirilememesi hâlinde, teşvik belgesinde kayıtlı ilk sürenin yarısı kadar ek süreye eklenebilir. Bu şekilde hesaplanan ek sürenin bir yıldan az olması halinde ek süre bir yıl olarak uygulanabilir. Bu Karar kapsamında düzenlenen ve ek süre verilmiş olan sabit yatırım tutarı onmilyar Türk Lirası ve üzerindeki stratejik yatırımlara ilişkin teşvik belgelerine, talep edilmesi halinde ek süre dahil teşvik belgesinde kayıtlı sürenin yarısı kadar daha ilave süre verilebilir.

(3) İlgili mevzuatı gereği kamu kurum ve kuruluşlarından alınması gerekli izin ve ruhsat gibi diğer belgelerin temin edilememesi veya kamu kurum ve kuruluşlarının uygulamaları sonucu yatırımcıların faaliyetlerini durdurmaları veya yürütememeleri, yatırım süresi içerisinde gerçekleşecek mücbir sebep veya fevkalade hâl durumu nedeniyle yatırımın belgede kayıtlı süre içerisinde gerçekleştirilemediğinin yatırımcılar tarafından tevsik edilmesi hâlinde Bakanlıkça bu durum göz önünde bulundurularak ilave süre verilebilir.

(4) (*Değişik: RG-24/2/2022-31760*) Yatırımcı, öngörülen süre veya ek süre bitimini müteakip altı ay içinde yatırımın tamamlama vizesinin yapılması için teşvik belgesini düzenleyen yerel birime veya Bakanlığa müracaat eder. Müracaat edilmemesi halinde, Bakanlıkça firmaya tamamlama vizesi müracaatında bulunulması için bildirimde bulunulur. Bildirim tarihini müteakip iki ay içerisinde tamamlama vizesi için müracaatta bulunulmaması halinde 28 inci madde hükümleri kapsamında yatırım teşvik belgesi iptal edilebilir. Bu süre içerisinde müracaat edilmemesi ve daha sonra teşvik belgesinin herhangi bir nedenle iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması durumunda geçen süreden kaynaklanan cezanın sorumluluğu yatırımcıya aittir. Bu hüküm, bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

(5) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) Bakanlıkça, yatırımların tamamlama vizesi işlemleri için Kalkınma Ajansları, ticaret ve sanayi odaları, Bakanlık İl Müdürlükleri, sanayi odaları, veya yatırımın bulunduğu il valiliği görevlendirilebilir.

(6) Bakanlıkça uygun görülmesi halinde, daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dahil olmak üzere tamamlama vizesi işlemleri, tebliğ ile belirlenen bilgi ve belgelere ilave olarak yeminli mali müşavirlerce düzenlenecek tamamlama ekspertiz raporuna istinaden de yapılabilir.

(7) (*Ek:RG-6/8/2014-29080*) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) Kamu kurum ve kuruluşları adına genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için asgari sabit yatırım tutarı

şartı ve yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaz.

(8) (Ek: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) Bu Karar ve daha önceki kararlar kapsamındaki tüm teşvik uygulamalarına istinaden düzenlenmiş ve tamamlama vizesi yapılmamış yatırım teşvik belgeleri için asgari yatırım tutarı ve yatırımın bütünlüğü açısından yatırım süresi içerisinde tamamlanmayan yatırımlar kapsamında, tamamlama vizesi aşamasına kadar yapılan yatırım harcamaları, teşvik belgesi kapsamında yer alan destek unsurlarından yararlandırılmamak kaydıyla, tamamlama vizesi esnasında teşvik belgesi kapsamında değerlendirilebilir.

(9) (Ek: RG-5/10/2016-29848) (Mülga:RG-30/11/2022-32029)

(10) (Ek:RG-9/11/2018-30590) (Değişik:RG-07/08/2019-30855) (Değişik:RG-10/3/2023-32128) Genel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenen lisanssız güneş ve rüzgar enerjisinden elektrik enerjisi üretimine yönelik yatırımların tamamlama vizesi, firmanın teşvik belgesine konu yatırıma ilişkin ilgili kurum tarafından düzenlenen geçici kabul belgesinin tasdiklisureti ile asgari sabit yatırım tutarının sağlandığına ilişkin tebliğle belirlenen yeminli mali müşavir raporunu Bakanlığa ibraz etmesi halinde yapılmış sayılır. Tamamlama vizesi yapılmış teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine teçhizatın satışı serbest olup, Bakanlıkça ilave herhangi bir işlem yapılmaz. Bu kapsamda, güneş enerjisi santrali yatırımlarına ait yatırım teşvik belgeleri için finansal kiralama işlemleri hariç olmak üzere 22 nci maddeye istinaden devir işlemi yapılmaz. Bu hüküm kapsamında işlem yapılan teşvik belgesinin kısmen veya tamamen iptalini gerektirecek bir durumun ortaya çıkması veya tespiti halinde 28 inci madde hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Bu hüküm daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

Belge zayii

MADDE 25 - (Mülga:RG-14/9/2018-30535)

Uygulama

MADDE 26 - (1) Teşvik belgesinde öngörülen destek unsurlarının ilgili kurum ve kuruluşlar tarafından uygulanması zorunludur.

(2) Bakanlık, tebliğler ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bu Karar kapsamındaki uygulamaya yönelik bazı işlemleri diğer kurum ve kuruluşlar aracılığı ile yürütebilir.

Yetki ve denetim

MADDE 27 - (1) Bu Kararın uygulanmasını teminen Bakanlık;

a) Uygulamaya ilişkin usul ve esasları belirlemeye, talimat vermeye,

b) Makroekonomik politikalar ve gelişen şartları göz önünde bulundurarak gerekli tedbirleri almaya ve bu yönde düzenlemeler yapmaya,

c) İlgili kişi, kurum ve kuruluşlardan gerekli görülen her türlü ilave bilgi, belge, görüş, izin, ruhsat vb. istemeye,

ç) Bu Kararda öngörülen hâller dışında kalan özel durumları inceleyip sonuçlandırmaya, görüş vermeye, mücbir sebep ve fevkalade hal durumlarının varlığı hâlinde teşvik belgesi ile ilgili gerekli işlemleri yapmaya ve uygulamada ortaya çıkacak ihtilafları çözmeye,

d) Teşvik belgesinde öngörülen şartlara uyulup uyulmadığını denetlemeye ve denetim sonuçlarına göre gerekli tedbirleri almaya, yetkilidir.

(2) Denetim sırasında, denetim görevlilerinin yatırımla ilgili her türlü bilgi ve belgeyi inceleme taleplerinin karşılanması, talep edilmesi halinde belgelerin onaylı örneklerinin verilmesi ve mahallinde incelemeye izin verilmesi zorunludur.

Müeyyide

MADDE 28 - (1) Bu Karar ile uygulama mevzuatında belirlenen hükümlere aykırı davranan, teşvik belgesindeki kayıt ve koşulları yerine getirmeyen, teşvik belgesi ile diğer belgelerde tahrifat yapan, sahte ve muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenleyen veya kullanan, yanlış ve yanıltıcı bilgi veren, diğer kurum, kuruluş veya firmalara karşı yükümlülüklerin yerine getirilmemesi nedeniyle icra veya iflas yoluyla yapılan işlemler de dâhil belge kapsamındaki makine ve teçhizatı öngörülen sürelerden önce satan veya satılmasına sebebiyet veren, teşvik belgesinde öngörülen sürede yatırımları tamamlamayan, belirlenen asgari yatırım tutarlarına uymayan yatırımcıların teşvik belgeleri bu maddenin ikinci fıkraya hükmü saklı kalmak kaydıyla iptal edilir.

(2) Yatırımcının mükellefiyetlerini kısmen yerine getirmediği ancak, belge iptalinin de

geremediği durumlarda belge kapsamında sağlanan desteklerden bir kısmı müeyyide uygulanarak geri alınır.

(3) Teşvik belgelerinin iptal edilmesi veya kısmi müeyyide uygulanması halinde sağlanan destekler 6183 sayılı Kanun hükümleri çerçevesinde yatırımcıdan geri alınır.

(4) Yatırımcının mükellefiyetlerini yerine getirmemesi hâlinde uygulanacak olan müeyyidelerden finansal kiralamaya konu makine ve teçhizata tekabül eden bölümü, kısmen veya tamamen finansal kiralama şirketlerine de uygulanabilir.

Diğer desteklerden yararlanma

MADDE 29- (1) (Değişik:RG-15/02/2013-28560) (Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) (Değişik: RG-24/2/2022-31760) Bu Karar kapsamındaki destek unsurlarından yararlanan yatırım harcamaları, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanamaz. Diğer kamu kurum ve kuruluşlarının desteklerinden yararlanan veya yararlanılacak yatırım harcamaları için, bu Karar kapsamındaki desteklerden yararlanmak üzere Bakanlığa müracaat edilemez. Bu madde hükmüne aykırı davranılması halinde, bu Karar kapsamında yararlanan destekler ilgili mevzuat çerçevesinde geri alınır. Ancak, diğer kamu kurum ve kuruluşlarının sadece sübvansiyonlu kredi desteğinden veya yatırım kapsamında kullanılan krediyle ilgili başka bir desteğinden yararlanan yatırımlar, söz konusu krediye bu Karar kapsamında yer alan faiz veya kâr payı desteği sağlanmaması kaydıyla, bu Karar kapsamındaki diğer destek unsurlarından yararlandırılabilir. Bu imkân daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır.

(2) (Ek:RG-7/8/2019-30855)Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenmesine karar verilen yatırımlar, ilgili mevzuatları uyarınca, KOSGEB ve/veya TÜBİTAK tarafından da doğrudan desteklenebilir. Bu yatırımlarda, KOSGEB, TÜBİTAK veya diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından sağlanan desteklerden yararlanılarak gerçekleştirilen yatırım harcamaları, yatırım teşvik belgesine konu yatırımın bütünlüğünün sağlanması kapsamında değerlendirilebilir.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 30- (1) 14/7/2009 tarihli ve 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Karar yürürlükten kaldırılmıştır.

EK MADDE 1- (Ek: RG-5/10/2016-29848) (1) Talep edilmesi halinde, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere, aynı işyeri sicil numarasında birden fazla azami prim tutarı içeren belge kapsamında sigorta primi işveren hissesi desteği uygulaması birlikte yapılabilir. Bu durumda, ilgili işyeri sicil numarasında yararlanan azami prim tutarı toplamı, destek uygulaması yapılan belgelerdeki azami prim tutarlarının toplamı alınmak suretiyle belirlenir.

Sonuçlandırılmamış müracaatlar

GEÇİCİ MADDE 1 - (1) Bu Kararın yayımı tarihinden önce sonuçlandırılmamış müracaatlar, müracaat tarihinde yürürlükte bulunan Karar çerçevesinde sonuçlandırılır. Ancak, yeni teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin müracaatlar, talep edilmesi halinde bu Karara istinaden değerlendirilir.

Daha önceki kararlara ilişkin uygulama

GEÇİCİ MADDE 2 - (1) Bu Kararın yürürlüğe girdiği tarihten önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri ile ilgili uygulamalara, teşvik belgesinin dayandığı karar ve ilgili diğer kararlar çerçevesinde devam olunur. Ancak, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden 1/1/2012 tarihinden bu Kararın yayımı tarihine kadar geçen dönemde yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri, talep edilmesi halinde bu Kararın lehte olan hükümlerinden yararlanır.

(2) (Ek:RG-6/8/2014-29080) Daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında temin edilen makine ve teçhizatın bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesine devri halinde, söz konusu makine ve teçhizat için devralan yatırımcı, genel teşvik uygulamaları dışındaki diğer desteklerden yararlanamaz. Ancak, aynı yatırımcıya ait belgeler arası devir işlemlerinde, bu Karara istinaden düzenlenen teşvik belgesinin müracaat tarihi ile belge tarihi arasında diğer belge kapsamında temin edilen makine ve teçhizat için belgede kayıtlı desteklerin tamamı uygulanır.

(3) (Değişik:RG-6/8/2014-29080) 22 nci maddenin ikinci fıkrası ile 24 üncü maddenin ikinci ve yedinci fıkraları daha önceki kararlara istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerine de uygulanır. Bu hüküm, iptal edilmiş ancak ilgili kurumlarca müeyyide uygulanmamış veya müeyyide uygulanmasına rağmen henüz tahsil edilmemiş teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımlar için de geçerlidir.

(4) Daha önceki yıllara ait Bakanlar Kurulu Kararlarına istinaden düzenlenmiş teşvik belgelerinden Kaynak Kullanımını Destekleme Primi ihtiva edenlerin tamamlama vizesi işlemleri, ilgili banka tarafından fiziki, mali ve teknik inceleme yapılmak suretiyle tanzim edilmiş olan ve prim ödemesine esas teşkil eden raporlara istinaden doğrudan Bakanlıkça yapılabilir.

(5) Van ilinde gerçekleştirilecek olan yatırımlar için düzenlenmiş teşvik belgelerinden, ek süreler dâhil 23/10/2011 tarihi itibarıyla yatırım süresi bitmemiş olanlara, talep edilmesi halinde belgede kayıtlı süre kadar ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 3- (Değişik:RG-5/3/2015-29286) (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın (2014/7273) 2 nci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 4- (Ek:RG-8/4/2015-29320) (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (1) Bu Kararın 9 uncu maddesinin altıncı fıkrasına istinaden teminatla ithalat işlemi yapılmış, ancak öngörülen süre içerisinde süre uzatımı için müracaat edilmemiş ve teminatı henüz irat kaydedilmemiş olan yatırımlar için, bu maddenin yayımını müteakip iki ay içerisinde Ticaret Bakanlığına süre uzatımı talebinde bulunulabilir. Bu hüküm, daha önceki Kararlara istinaden teminatla ithalat izni verilmiş yatırımlar için de uygulanır.

(2) Bu maddeyi ihdas eden Kararın (2015/7496) lehte olan hükümleri, talep edilmesi halinde, 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 5- (Ek:RG-8/4/2015-29320) (Mülga: RG-5/10/2016-29848)

GEÇİCİ MADDE 6- (Ek:RG-8/4/2016-29678) (1) Güvenlik sorunları nedeniyle yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 1/6/2015 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibarıyla süresi devam eden Yatırım Teşvik Belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen Belgede öngörülen orijinal süreyi geçmemek üzere talep edilmesi halinde ilave süre verilebilir.

GEÇİCİ MADDE 7- (Ek:RG-8/4/2016-29678) (1) Bu maddeyi ihdas eden Kararın (2016/8715) 1 inci maddesi ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde, 1/1/2015 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 8- (Ek:RG-22/2/2017-29987) (Değişik:RG-30/12/2017-30286) (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) (1) Bu Karar ve daha önceki kararlara istinaden imalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında ;

a) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) (Değişik: RG-24/2/2022-31760) (Mülga:RG-30/11/2022-32029)

b)(Değişik:RG-7/8/2019-30855) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için bölgesel ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında vergi indirimi desteğinde uygulanacak yatırıma katkı oranları her bir bölgede geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, kurumlar vergisi veya gelir vergisi indirimi tüm bölgelerde yüzde yüz oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde yatırımcının diğer faaliyetlerinden elde ettiği kazançlarına uygulanacak oranı yüzde yüz olmak üzere, teşvik belgesi üzerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 9- (Ek:RG-22/2/2017-29987) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) (1) Bu Kararın EK-2B sayılı ve “İLLERİN BÖLGESEL DESTEKLERDEN YARARLANABİLECEK SEKTÖRLERİNE İLİŞKİN SEKTÖR NUMARALARI” başlıklı tablosunun 9 numaralı dipnotunun (f) ve (g) bentleri ile lehe getirilen hükümler, talep edilmesi halinde 1/1/2012 tarihinden sonra yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen teşvik belgelerine de uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 10- (Ek:RG-28/4/2018-30405) (1) Kültür ve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde bir veya birden fazla yatırımcı tarafından gerçekleştirilecek asgari 7.500 yatak kapasitesini haiz turizm yatırımları için; beşinci bölgede uygulanan bölgesel destek unsurlarının bu maddede belirtilmeyen hükümleri aynı kalmak üzere, aşağıdaki destek, oran, süre, miktar ve şartları uygulanabilir:

(a) (*Değişik:RG-7/8/2019-30855*) Bankalardan kullanılacak en az bir yıl vadeli yatırım kredilerinin teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının yüzde seksenine kadar olan kısmı için ödenecek faizin veya kar payının Türk Lirası kredilerde yedi puanına kadar, döviz kredileri ve dövize endeksli kredilerde üç puanına kadar, Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde ilk on yıl için ödenmek kaydıyla bütçe kaynaklarından karşılanabilir. Faiz veya kâr payı desteği tutarı gerçekleşen sabit yatırım tutarının yüzde yirmisini geçemez.

(b) Vergi indirimi desteği kapsamında yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş, vergi indirimi oranı yüzde doksan ve toplam yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde diğer faaliyetlerden elde edilecek kazançlar üzerinden kullanılabilir oranın yüzde yüz olarak uygulanır.

(c) Yatırımcı tarafından talep edilmesi halinde, azami destek tutarı ve süresi aynı kalmak üzere sigorta primi işveren hissesi desteği uygulamasına yatırım tamamlama vizesi şartı aranmaksızın yatırım dönemi içerisinde başlanabilir.

(ç) Sabit yatırım tutarı yüz milyon Türk Lirası ve üzerindeki teşvik belgeli yatırımlar kapsamında yapılacak bina inşaat harcamaları KDV iadesinden yararlandırılabilir.

(2) Müstakil olarak belgelendirilmiş kongre ve sergi merkezi, golf tesisi, sağlıklı yaşam tesisi ve günübirlik tesisler de bu madde kapsamındaki desteklerden yararlanabilir.

(3) Yatırıma başlanıldığının kabul edilebilmesi için bu maddenin yayımı tarihinden itibaren bir yıl içerisinde teşvik belgesinin ilk düzenlendiği tarihteki sabit yatırım tutarının en az yüzde onu oranında veya asgari beş milyon Türk Lirası tutarında harcama yapılması gerekir.

(4) Bakanlığa yapılacak teşvik belgesi ve tamamlama vizesi müracaatları, asgari 7.500 yatak kapasitesine ulaşılmasını müteakip topluca değerlendirilir. Yatırımların bitiş tarihi 31.12.2022 olup, mücbir sebep veya fevkalade haller dışında süre uzatımı yapılmaz. Bu madde kapsamında düzenlenen belgelerin tamamlama vizesinin yapılabilmesi için, bu tarihe kadar yatırımın tamamlanarak turizm işletme belgesinin alınması ve bu tarihi izleyen altı ay içinde müracaat edilmesi zorunludur.

(5) Yatırıma başlama şartının sağlanamaması veya 31.12.2022 tarihi itibarıyla yatırımın tamamlanamaması ve talep edilmesi halinde; konaklama yatırımlarında, bölgesel desteklerden yararlanma şartının sağlanması koşuluyla teşvik belgesinde kayıtlı destekler beşinci bölge desteklerine dönüştürülerek varsa fazladan yararlandırılan destekler, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır.

GEÇİCİ MADDE 11- (*Ek:RG-22/6/2018-30456*) (1) 17 nci maddenin birinci fıkrasının (u) bendine istinaden 2018 takvim yılında düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında gerçekleştirilen yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı yüzde ellibeş olarak uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 12- (*Ek:RG-9/11/2018-30590*) (1) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce düzenlenmiş ve ek süre almamış teşvik belgelerinin süresi 24 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde herhangi bir işlem yapılmaksızın teşvik belgesinde kayıtlı orijinal sürenin yarısı kadar uzatılmış sayılır.

GEÇİCİ MADDE 13- (*Ek:RG-7/8/2019-30855*) (1) (*Değişik:RG-29/6/2021-31526*) 1 inci ve 2 nci bölgelerde hazır giyim, deri ve deri mamulleri sektörlerinde faaliyette bulunan işletmelere ait makine ve teçhizatın, işletmenin kendisi veya farklı bir işletme tarafından 31/12/2021 tarihine kadar yapılan başvurulara istinaden düzenlenecek olan yatırım teşvik belgeleri kapsamında aşağıdaki tabloda yer alan illere taşınması suretiyle yapılan yatırımlar, asgari yüz kişi istihdam sağlanması koşuluyla, sigorta primi işveren hissesi desteği, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı desteğinden aynı tabloda belirtilen sürelerde yararlanır.

İller	Yatırım Yeri Tahsisi	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Sigorta Primi Desteği	Gelir Vergisi Stopajı Desteği
	OSB ve EB Dışı	3	-	

Elazığ, Erzincan, Malatya, Sivas	OSB ve EB İçi	3	3	-
Bayburt, Çankırı, Erzurum, Giresun, Gümüşhane, Kahramanmaraş, Kilis, Niğde, Ordu, Osmaniye, Sinop, Tokat, Tunceli, Yozgat	OSB ve EB Dışı	4	-	
	OSB ve EB İçi	4	4	-
Adıyaman, Ağrı, Ardahan, Batman, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Hakkâri, Iğdır, Kars, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Şırnak, Van		5	5	10

(2) Birinci fıkrada belirtilen yatırımın işletmenin kendisine ait makine ve teçhizatı taşıması suretiyle yapılması ve bu yatırımın tamamlanmasından itibaren üç yıl süreyle taşımaya konu makine teçhizatın bulunduğu tesisteki ortalama istihdamın, mevcut istihdam sayısının altına düşmemesi koşuluyla, firma talebine istinaden, sigorta primi işveren hissesi desteği ve sigorta primi desteği, birinci fıkradaki tabloda belirtilen sürelerin iki katı süre ile uygulanır. Mevcut istihdam sayısı olarak, 2019 yılı başından bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihe kadar taşımaya konu makine ve teçhizatın bulunduğu tesisteki istihdam ortalaması dikkate alınır.

(3) Taşınmaya konu olan makine ve teçhizatın, asgari üç yıl süreyle firma aktifinde kayıtlı olduğu ve anılan bölgelerde fiziki olarak bulunduğu, adına teşvik belgesi düzenlenecek olan firma tarafından yeminli mali müşavir raporu ile tevsik edilir.

(4) Bu maddeye istinaden düzenlenen teşvik belgelerinin tamamlama vizesi işlemi Genel Müdürlük, Kalkınma Ajansları veya Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlükleri tarafından düzenlenecek nakil tespit raporuna istinaden yapılır.

(5) (*Değişik:RG-21/8/2020-31220*) Bu madde kapsamındaki yatırımlarda, mücbir sebep veya fevkalade hal durumları dışında, asgari yüz kişi istihdamın sağlanamadığı aylarda sigorta primi işveren hissesi, sigorta primi ve gelir vergisi stopajı destekleri uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 14- (*Ek:RG-9/5/2020-31122*) (1) (*Değişik:RG-29/6/2021-31526*) Deprem, salgın gibi doğal ve biyolojik afet hallerinde yarım kalan veya tamamlanamayan yatırımlardan, 11/3/2020 tarihinden önce düzenlenen ve bu tarih itibariyle süresi devam eden yatırım teşvik belgeleri kapsamındaki yatırımların tamamlanabilmesini teminen talep edilmesi halinde iki yıla kadar ilave süre verilebilir. Bu fıkra hükmü geçici 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmü ile birlikte uygulanmaz.

GEÇİCİ MADDE 15- (*Ek:RG-17/12/2020-31337*) (1) Yatırım teşvik belgeleri kapsamında, elemanları dizili baskılı devre kartı (PCBA) üretiminden başlayan cep telefonu üretimine yönelik yatırımlar için, üretim kapasitesi ile uyumlu olmak ve cep telefonu üretiminde kullanılmak kaydıyla yarı demonte haldeki (SKD) aksam ve parçalar 31/8/2021 tarihine kadar gümrük vergisi muafiyeti sağlanmaksızın ithal edilebilir.

GEÇİCİ MADDE 16- (*Ek:RG-10/3/2023-32128*) (1) 6/2/2023 tarihinden önce müracaat edilen ve bu tarih itibariyle süresi devam eden, 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremlerden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlının Gürün İlçesinde yapılmakta olan yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgelerinin süresi herhangi bir talep alınmaksızın üç yıl uzatılmış sayılır. Bu fıkra hükmü, geçici 14 üncü maddenin birinci fıkrası hükmü ile birlikte uygulanabilir.

GEÇİCİ MADDE 17- (*Ek:RG-10/3/2023-32128*) (1) 6/2/2023 tarihinde Kahramanmaraş İlinde meydana gelen depremlerden etkilenen Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Elazığ, Gaziantep, Hatay,

Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa İlleri ile Sivas İlinin Gürün İlçesindeki yatırımlar için düzenlenen yatırım teşvik belgeleri ile 31/12/2024 tarihine kadar yapılacak müracaatlara istinaden bu illerde ve ilgili ilçede düzenlenecek yatırım teşvik belgeleri kapsamında;

a) Yatırımların finansmanı için kullanılan kredilere ve yapılan finansal kiralama borçlanmalarına ilişkin 11 inci maddenin dokuzuncu fıkrasında belirtilen geri ödeme yükümlülüklerinin, 3/2023 dönemi vadesinden 3/2025 dönemi vadesine kadar (belirtilen dönem vadeleri de dahil) yerine getirilememesi durumunda, faiz veya kâr payı desteği ödemeleri açısından geri ödeme yükümlülüğünün yerine getirilmediği yönünde işlem tesis edilmez ve geri ödeme yükümlülüğünün ödeme tarihlerinden sonra yerine getirilmesi durumunda ise yükümlülüğün vadesinde yerine getirildiği kabul edilerek destek ödemesi yapılır.

b) Kullanılan kredinin bakiye kısmının tahsil ve tasfiyesi için kullanılacak ve teşvik belgesinin yatırım süresi içinde aracı kurum tarafından Bakanlığa bildirim yapılması olan yeniden finansman kredisi ilave bir kredi olarak değerlendirilmez.

Yürürlük

MADDE 31 - (1) Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 32 - (1) (Değişik:RG-14/9/2018-30535) Bu Karar hükümlerini Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.

YATIRIM TEŞVİK UYGULAMALARINDA BÖLGELER

1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
Ankara	Aydın	Adana	Afyonkarahisar	Bayburt	Adıyaman
Antalya	Balıkesir	Burdur	Aksaray	Çankırı	Ağrı
Bursa	Bilecik	Düzce	Amasya	Erzurum	Ardahan
Eskişehir	Bolu	Gaziantep	Artvin	Giresun	Batman
İstanbul	Çanakkale (Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri Hariç)	Karaman	Bartın	Gümüşhane	Bingöl
İzmir	Denizli	Kırıkkale	Çorum	Kahramanmaraş	Bitlis
Kocaeli	Edirne	Kütahya	Elâzığ	Kilis	Diyarbakır
Muğla	Isparta	Mersin	Erzincan	Niğde	Hakkâri
Tekirdağ	Karabük	Samsun	Hatay	Ordu	Iğdır
	Kayseri	Trabzon	Kastamonu	Osmaniye	Kars
	Kırklareli	Rize	Kırşehir	Sinop	Mardin
	Konya	Uşak	Malatya	Tokat	Muş
	Manisa	Zonguldak	Nevşehir	Tunceli	Siirt
	Sakarya		Sivas	Yozgat	Şanlıurfa
	Yalova				Şırnak
					Van
					Bozcaada ve Gökçeada İlçeleri

**BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖRLER VE
BÖLGELER İTİBARIYLA ASGARİ YATIRIM TUTARLARI VEYA KAPASİTELERİ**

Sektör Kodu	US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	1. Bölge	2. Bölge	3. Bölge	4. Bölge	5. Bölge	6. Bölge
1	0121, 0122.2 (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 4'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
2	0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dahil)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
3	15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 5'te belirtilen yatırım konuları hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
4	17 (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)	Tekstil ürünleri imalatı (Dip notlar 7 ve 12'de belirtilen yatırımlar hariç)	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 4 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 4 milyon TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 3 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 3 milyon TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 2 Milyon TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 2 Milyon TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 1 Milyon 500 Bin TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 1 Milyon 500 Bin TL	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsî yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 1 Milyon 500 Bin TL Apreleme yatırımları haricindeki diğer yatırım konularında 1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
			Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 4 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 3 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 2 Milyon TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 1 Milyon 500 Bin TL	Modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ve diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 1 Milyon 500 Bin TL	Modernizasyon harici yatırım cinslerindeki kısa elyaf iplikçiliği yatırımlarında 15 Milyon TL, modernizasyon cinsindeki kısa elyaf iplikçiliği ile diğer elyaf iplikçiliği yatırım konularında 1 Milyon 500 Bin TL
5	18 (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-7/8/2019-30855)	Giyim eşyası imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
6	19	Derinin tabaklanması ve işlenmesi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
7	1911	Derinin tabaklanması, işlenmesi (sadece İstanbul Deri Hissas OSB ve Tuzla OSB'de yapılacak yatırımlar)	4 Milyon TL	-	-	-	-	-
8	1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
9	20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
10	21	Kağıt ve kağıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	10 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
11	24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
12	2412	Kimyasal Gübre ve Azotlu Bileşenlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
13	2421	Pestisit (haşarat ilacı) ve diğer zirai-kimyasal ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
14	2423 (Değişik:RG-8/4/2015-29320)	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
15	2424	Parfüm ile kozmetik ve tuvalet malzemeleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
16	2429.1	Patlayıcı madde imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
17	2511	İç ve dış lastik imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
18	26 (261, 2693.2, 2694.1, 2695.3 ve 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (cam ve cam ürünleri, fırınlanmış kilden kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL

19	26 (2610.2.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (çok katlı yalıtım camları, kiremit, briket, tuğla, çimento, hazır beton ve harç hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
20	26 (2693.2, 2694.1, 2695.1, 2695.3, 2695.4, 2610.2.03.01 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, briket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
21	2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam ve cam elyafı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
22	2610.1, 2610.2 (2610.2.03.01 hariç), 2610.3, 2610.4, 2610.5.07, 2691.3	Düz cam, düz camın şekillendirilmesi ve işlenmesi (çok katlı yalıtım camları hariç) çukur cam, cam elyaf ve camdan elektrik izolatörleri ve seramik yalıtım malzemeleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
23	2691.2, 2691.3, 2693.1	Seramikten yapılan sıhhi ürünler, seramik yalıtım malzemeleri, seramik karo ve kaldırım taşı imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
24	2695.1	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
25	2695.1, 2694.2.01, 2694.3.01	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; inşaat amaçlı beton ürünleri imalatı, kireç, alçı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
26	2695.1, 2699.2.06.30	İnşaat amaçlı beton ürünleri imalatı ve ısı veya ses izole edici eşya ve karışımlar	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
27	2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
28	28	Metal eşya	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
29	(Mülga: RG-30/11/2022-32029)							
30	29	Makine ve teçhizat imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
31	2929	Sınai kalıp	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
32	30 (Değişik: RG-8/4/2015-29320)	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
33	31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
34	32 (Değişik: RG-8/4/2015-29320)	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
35	33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
36	34	Motorlu kara taşıtı ve yan sanayi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
37	3530.0.15 (Değişik: RG-8/4/2015-29320)	Hava taşıtları ve motorlarının bakım ve onarımı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
38	3591 ve 3592	Motosiklet ve bisiklet üretimi	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
39	361, 3692, 3693, 3694, 3699.3.02-05, 3699.3.18 (Değişik:RG-22/6/2018-30456)	Mobilya imalatı (sadece plastikten imal edilenler hariç), müzik aletleri imalatı, spor malzemeleri imalatı, oyun ve oyuncak imalatı, kalem imalatı ile çocuk arabaları ve pusetler ile bunların aksam ve parçaları imalatı	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
40	(Mülga: RG-22/6/2018-30456)							
41	5510.1.01, 5510.2.01,5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	3 yıldız ve üzeri	1 Milyon 500 Bin TL
42	5510.3.01	Öğrenci yurtları	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci	100 öğrenci	1 Milyon 500 Bin TL
43	6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	1.000 metrekare	1.000 metrekare	1.000 metrekare	500 metrekare	500 metrekare	500 metrekare
44	6302.0.03	Lisanslı depoculuk	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
45	80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dahil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
46	8511.0.01-05, 8511.0.99, 8531.0.01-03	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane:4 milyon TL Huzurevi:100 kişi	Hastane:3 milyon TL Huzurevi:100 kişi	Hastane:2 milyon TL Huzurevi:100 kişi	Hastane:1 milyon 500 bin TL Huzurevi:100 kişi	Hastane:1 milyon 500 bin TL Huzurevi:100 kişi	1 Milyon 500 Bin TL
47		Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
48		Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	4 Milyon TL	3 Milyon TL	2 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL	1 Milyon 500 Bin TL
49		Kömür gazı üretimi (sentez gazı)	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL	50 Milyon TL	1 Milyon 500 Bin TL
50	(Değişik: RG-28/2/2019-30700)	Seracılık	20 dekar	20 dekar	10 dekar	10 dekar	10 dekar	5 dekar

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI																														
3. BÖLGE	ADANA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	37	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	BURDUR	1	2	3	4	5	8	9	10	11	13	14	15	24	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50	
	DÜZCE	1	2	3	4	5	9	10	11	19	21	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	GAZANTEP	1	2	3	4	5	8	9	10	11	18	27	28	30	32	33	34	35	36	37	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	KARAMAN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	24	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	KIRIKKALE	1	2	3	4	5	9	10	11	17	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	KÜTAHYA	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
	MERSİN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			
	SAMSUN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	37	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	TRABZON	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	25	27	28	30	32	33	34	35	37	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	RİZE	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	UŞAK	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	20	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	ZONGULDAK	1	2	3	4	5	8	9	10	11	20	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50			

BÖLGE	İL ADI	BÖLGESEL DESTEKLERDEN FAYDALANABİLECEK SEKTÖR NUMARALARI																													
4. BÖLGE	AFYONKARAHİSAR	1	2	3	4	5	6	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	38	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50
	AKSARAY	1	2	3	4	5	9	10	11	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50			
	AMASYA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	ARTVİN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	BARTIN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	ÇORUM	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	ELAZIĞ	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	ERZİNCAN	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	HATAY	1	2	3	4	5	8	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50		
	KASTAMONU	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	KIRŞEHİR	1	2	3	4	5	6	9	10	11	17	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50	
	MALATYA	1	2	3	4	5	8	9	10	11	14	19	25	27	28	30	32	33	34	35	39	41	42	43	44	45	46	47	48	50	
	NEVŞEHİR	1	2	3	4	5	9	10	11	17	19	26	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	48	50		
	SİVAS	1	2	3	4	5	6	9	10	11	19	27	28	30	32	33	34	35	36	39	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	

- 1 inci ve 2 nci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 700 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş, damızlık küçükbaş hayvan entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 2.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

- 3 üncü, 4 üncü ve 5 inci bölgede: süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem ve kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranır (damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz).

5- (Değişik: RG-30/11/2022-32029) Modernizasyon cinsindeki un yatırımları ile 6 ncı bölge hariç olmak üzere, gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, ekmekek (donuk ekmekek ve ekmekek hamuru hariç), pirinç, rakı, bira, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.

Ayrıca, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölge illerinin organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek komple yeni yatırım cinsindeki yem üretimi yatırımları bölgesel desteklerden yararlanabilir.

6- Derinin tabaklanmasına yönelik yatırımlar sadece organize sanayi bölgelerinde teşvik edilir.

7- Çuval üretimine yönelik yatırımlar sadece 6 ncı bölge illerinde gerçekleştirilmesi halinde bölgesel desteklerden yararlanır. Dokuma yatırımları ile ilgili olarak 27//2/2019 tarihli ve 798 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının 5 inci maddesi hükmü daha önceki kararlara istinaden düzenlenen teşvik belgeleri de dâhil olmak üzere tamamlama vizesi yapılmamış teşvik belgelerine de uygulanır.

8- 6 ncı bölge hariç olmak üzere, I. grup madenler ve mıcır yatırımları ile İstanbul lînde gerçekleştirilecek maden istihraç ve/veya işleme yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.

9- Aşağıda belirtilen yatırım konuları bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır:

a) Mühendislik karakterli araçlar hariç olmak üzere lojistik yatırımları.

b) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımları.

c) Asgari 5 milyon TL tutarındaki havalimanı ve havalimanı yer hizmetleri yatırımları ile liman ve liman hizmetleri yatırımları (yat limanı ve marina dâhil).

ç) İstanbul lîli hariç olmak üzere, rafine edilmiş petrol ürünleri yatırımları.

d) 4 üncü ve 5 inci bölgelerde gerçekleştirilecek cam ve cam ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar (çok katlı yapıtımlar hariç).

e) Turizm yatırım veya işletme belgeli deniz turizmi tesis yatırımları.

f) (Değişik: RG-30/11/2022-32029) 5 inci bölge illerinde gerçekleştirilecek komple yeni cinsindeki iplik, dokuma ve apreleme konularında her üç yatırım konusunu içeren entegre yatırımlardan, iplik ve dokuma kapasitesinin apreleme kapasitesini aşmaması kaydıyla EK-2A ve EK-4'de belirtilen asgari tutarları ayrı ayrı sağlayan yatırımlar.

g) 4 üncü ve 5 inci bölgelerde gerçekleştirilecek kauçuk ve kauçuk ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar.

ğ) (Mülga:RG-10/3/2023-32128)

h) (Ek: RG-24/2/2022-31760) İstanbul ili hariç olmak üzere, kenevir, keten, jüt vb. kabuk liflerin elyaf haline getirilmesi yatırımı ile entegre iplik yatırımları.

ı) (Ek: RG-30/11/2022-32029) Sertifikalı tohum tasnif ve paketleme yatırımları

i) (Ek: RG-20/4/2023-32169) US-97 Kodu: 0112.0.10 olan tamamen yapay ışık ile fotosentez sağlanan ve üretimin yapıldığı katmanların toplam alanının asgari 1000 m2 olduğu kent tarımı kapsamında kontrollü dikey tarım/sera yatırımları.

10-Birden fazla bölgede gerçekleştirilecek bölgesel yatırımlar, görece daha fazla gelişmiş bölgenin desteklerinden yararlanır. Ancak, bölgesel nitelikteki entegrasyon yatırımlarında entegrasyonu oluşturan ve farklı bölgelerde gerçekleştirilecek yatırımlar, ayrı teşvik belgesi düzenlenmesi kaydıyla bulunduğu bölgenin desteklerinden yararlanır.

11- Asgari 5 milyon TL tutarındaki sondaj yatırımları 2 nci bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır. 12-

(Mülga:RG-24/2/2022-31760)

13-(Ek:RG-.17/12/2020-31337) (Değişik: RG-24/2/2022-31760) İstanbul ili hariç olmak üzere, US- 97 kodu 2710.8.02 olan ferro-krom üretimine yönelik yatırımlar 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

14- (Ek: RG-24/2/2022-31760) Lisanssız faaliyet kapsamında ve bağlantı anlaşmasındaki sözleşme gücü ile sınırlı olmak kaydıyla, güneş enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları ile rüzgâr enerjisine dayalı elektrik üretim tesisi yatırımları faiz/kâr payı desteği sağlanmaksızın, 1 inci, 2 nci ve 3 üncü bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde 4 üncü bölgede uygulanan, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölgelerde gerçekleştirilmeleri halinde ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.

EK-3 (Mülga:RG-7/8/2019-30855)

EK-4

TEŞVİK EDİLMEYECEK VEYA TEŞVİKİ BELİRLİ ŞARTLARA BAĞLIYATIRIM KONULARI

L- TEŞVİK EDİLMEYECEK YATIRIMLAR

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

1- (Değişik:RG-9/5/2014-28995) (Değişik:RG-5/3/2015-29286) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)

(Değişik: RG-30/11/2022-32029) Un (modernizasyon cinsindeki yatırımlar hariç), ırmık (makarna imalatı ile entegre ırmık yatırımları ve mısır ırmığı yatırımları hariç), yem (balık unu, balık yağı, balık yemi, entegre hayvancılık üretimi içindeki yem üretimi ve 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı bölge illerinin organize sanayi bölgelerinde gerçekleştirilecek komple yeni yatırım cinsindeki yem üretimi hariç), mısır nişastasive nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç), mısır nişastası ve nişasta bazlı şeker (nişasta sütünden, münhasıran kristal fruktoz üretimine yönelik yatırımlar hariç).

2- Dışarıya yemek hizmeti sunan işletmeler (hazır yemek).3-

Küp şeker.

4-(Değişik: RG-20/4/2023-32169) 5 dekarın altındaki seracılık yatırımları ve tamamen yapay ışık ile fotosentez sağlanan ve üretimin yapıldığı katmanların toplam alanı 1000 m2 altındaki kent tarımı kapsamında kontrollü dikey tarım/sera yatırımları.

5- (Değişik:RG-29/6/2021-31526) (Değişik: RG-20/4/2023-32169) Bitkisel üretim (5 dekar ve üstü seracılık yatırımları ve tamamen yapay ışık ile fotosentez sağlanan ve üretimin yapıldığı katmanların toplam alanı 1000 m2 ve üstündeki kent tarımı kapsamında kontrollü dikey tarım/sera yatırımları, kültür mantarı yetiştiriciliği, entegre hayvancılık yatırımları içerisindeki yem bitkileri yetiştiriciliği, Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından belirlenen ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde kâğıt hamuru üretimine yönelik asgari yüz hektar alanındaki plantasyon yatırımları hariç).

6-Bölgesel uygulamalar kapsamında teşvik edilecek entegre hayvancılık yatırımları ve şartlı desteklenecek hayvancılık yatırımları dışındaki hayvancılık yatırımları.

7- 5 ton/gün ve altında üretim kapasitesine sahip süt işleme yatırımları.

8 - (Ek:RG-21/8/2020-31220) Tütün ürünleri imalatı.

B. İMALAT, ENERJİ VE MADENCİLİK YATIRIMLARI

1- Tuğla ve kiremit üretimine yönelik modernizasyon cinsi dışındaki yatırımlar.

2- (Değişik:RG-22/6/2018-30456) Kütlü pamuk işleme yatırımları (İğdır ilinde gerçekleştirilecek asgari 30.000 ton/yıl kapasiteli kütlü pamuk işleme yatırımları hariç).

3- (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) 15 milyon TL altındaki modernizasyon yatırım cinsi dışında kalan kısa elyaf iplikçiliği (İstanbul ili dışındaki illerde gerçekleştirilecek kenevir, keten, jüt vb. kabuk liflerin elyaf haline getirilmesi yatırımı ile entegre iplik yatırımları hariç) yatırımları.

4- (Değişik:RG-15/2/2013-28560) (Değişik:RG-8/4/2015-29320) Doğalgaza dayalı elektrik üretimi yatırımları (19/6/2012 tarihinden önce Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan lisansı alınmış olan komple yeni ve tevsi yatırımlar ile özgül yakıt tüketimini asgari %15 oranında azaltmaya yönelik modernizasyon cinslerindeki yatırımlar hariç).

5- Rödovans sözleşmesine istinaden gerçekleştirilecek madencilik yatırımları (Kamu kurum ve kuruluşları veya bunların doğrudan iştirakleri ile yapılan anlaşmalara istinaden kamuya ait maden sahalarında yapılan madencilik yatırımları bu kapsamda değerlendirilmez).

6- (Mülga: RG-30/5/2013-28662)

7- Ek-5'de yer alan demir çelik ürünlerinin üretimine yönelik yatırımlar (Ancak, bu üretim konularında aşağıdaki kriterleri birlikte sağlayan işletmeler sadece genel teşvik sisteminden desteklenebilir.

a) Ortaklık yapısındaki bir veya birden fazla tüzel kişinin veya kamu kurum ve kuruluşunun hisseleri toplamının %25 veya daha fazla olmaması.

b) Başka bir işletmenin sermayesinin %25 veya daha fazlasına sahip olmaması.

- c) Çalışan sayısı yıllık 250 kişiden az olması.
ç) Yıllık net satış hasılatı 50 milyon Avro veya mali bilançosu değeri 43 milyon Avro karşılığı Türk Lirasını aşmaması.

Bu kriterler, 2009/15199 sayılı Bakanlar Kurulu Kararına istinaden düzenlenen belgelere de uygulanabilir).

8- (Mülga: RG-29/6/2021-31526)

9- (Ek:RG-21/8/2020-31220)Güneş enerjisinden elektrik üretimi yatırımlarında; modernizasyon niteliğindeki yatırımlar, 240 KW altı kapasitedeki (çatı dâhil) yatırımlar.

10- (Ek:RG-21/8/2020-31220) Doğal asfalt, bitüm, petrol bitümü, mineral katran veya zift esaslı, bitümlü karışımlar üretimine yönelik yatırımlar.

C. HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- (Değişik:RG-13/10/2012-28440) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) Okul öncesi, ilkökul, ortaokul, lise ve yükseköğretim ile hava araçlarının kullanım, tamir ve bakımına yönelik eğitim yatırımları dışında kalan eğitim yatırımları.

2- (Değişik:RG-13/10/2012-28440) Poliklinik, muayenehane ve müşterek muayenehane yatırımları.

3- Turizm yatırım/işletme belgeli oteller, butik oteller, tatil köyleri, özel konaklama tesisleri ve dağ/yayla evleri dışında kalan turizm konaklama tesisleri.

4- Ülke genelinde yayım yapan günlük gazete basım hizmetleri, televizyon/radyo yayıncılığı ve baskı, basım, matbaa ve ambalaj yatırımları dışındaki basın ve yayın yatırımları.

5- Sinema salonu yatırımları.

6- Müteahhitlik hizmetleri ve konut üretimine yönelik yatırımlar.

7- Yolcu ve yük taşımacılığına yönelik otobüs ile çekici ve treyler yatırımları (Belediyelerin yapacakları yatırımlar hariç).

8- Hipermarket, ticaret merkezi, alışveriş merkezi ve otopark yatırımları dâhil toptan ve perakende ticarete yönelik yatırımlar.

9- Kara taşıtları bakım, onarım ve servis istasyonu yatırımları.

10- Petrol ürünleri (LPG dâhil) dağıtım yatırımları, akaryakıt istasyonu yatırımları.

11- Karayolları dinlenme tesisi yatırımları, mola noktaları.

12- (Değişik:RG-28/4/2018-30405) Lokanta, kafeterya, eğlence yeri, günübirlik tesis (Kültürve Turizm Koruma ve Gelişim Bölgelerinde yapılacak turizm yatırım belgeli günübirlik tesisler hariç), termal kür tesisi ve yüzme havuzu yatırımları.

13- Yat ithali yatırımları.

14- Taşıtların kiralama yatırımları.

15- Halı yıkama yatırımları.

16- Gayrimenkul kiralama ve iş faaliyetleri (Yazılım, AR-GE faaliyetleri, veri tabanı faaliyetleri, veri işleme, teknik test ve analiz faaliyetleri, ambalajlama faaliyetleri ile gösteri, sergi ve kongre faaliyetleri hariç).

17- Finansal kiralama faaliyetleri hariç olmak üzere mali aracı kuruluşların yatırımları.

18- Kapalı alanı 500 m²'nin altında olan soğuk hava deposu yatırımları.

19- Komple yeni ve tevsi niteliğindeki tersane yatırımları.

II- TESVİKİ BELİRLİ SARTLARA BAĞLI YATIRIM KONULARI

A. TARIM VE TARIMSAL SANAYİ

1- Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.

2- Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında asgari 150 büyükbaş.

3- Damızlık büyükbaş entegre hayvan yetiştiriciliğinde (et/süt yönlü) asgari 150 büyükbaş/dönem.

4- Kanatlı entegre yatırımlarında 100.000 adet/dönem.

5- Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında (damızlık dâhil) 1.000 küçükbaş/dönem şartı aranır.

B. İMALAT SANAYİ

1- (Mülga: RG-22/6/2018-30456)

2- Hazır beton yatırımlarında asgari 100 m³/saat ve üzerindeki komple yeni yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

C. HİZMETLER SEKTÖRÜ

1- (Değişik: RG-28/2/2019-30700) (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Bir veya birkaç yerde gümrükleme ve sigortacılık hizmetlerinin de sunulduğu antrepo, elleçleme-paketleme ve otomasyon hizmetlerini birlikte içeren, asgari toplam kapalı alanı 5.000 m² olan entegre lojistik yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Karayolu taşımacılığı yatırımları için Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığında alınmış L2 belgesinin yatırım süresi sonuna kadar ibraz edilmesi gerekir. Söz konusu teşvik belgeleri kapsamına yük taşımacılığına yönelik araçlar dâhil edilmez.

2- Boru hattıyla taşımacılık, petrol ve doğalgaz ürünleri, dolun ve depolama tesisi yatırımlarında dağıtım araçları ve tüpler hariç olmak üzere, sadece sabit tesise yönelik harcamalar için teşvik belgesi düzenlenebilir.

3- Kültür yatırımları için, Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak kültür belgesine istinaden teşvik belgesi düzenlenebilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

4- Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak turizm belgesini haiz eğlence merkezi ve temalı tesis gibi konaklama içermeyen turizm yatırımları teşvik belgesine bağlanabilir. Ancak, münhasıran bu amaçla inşa edilenler dışında, yeme-içme, spor, eğlence ve satış üniteleri gibi birimler kapsama dâhil edilmez.

5- Kültür ve Turizm Bakanlığında alınacak Kültür veya Turizm Belgesini haiz fuar, kongre, sergi ve gösteri merkezi yatırımları için teşvik belgesi düzenlenebilir. Fuar ve sergi merkezlerinde,

otopark hariç asgari kapalı alanın 5000 m², kongre merkezlerinde asgari koltuk sayısının 1000, gösteri merkezlerinde ise asgari koltuk sayısının 2500 olması şartı aranır.

6- (Değişik:RG-21/8/2020-31220) Spor tesisi yatırımlarında asgari 15 milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

7- Havaalanı yer hizmeti yatırımlarında teşvik belgesi kapsamına trafiğe çıkmayan ve sadece apronda kullanılan motorlu taşıtlar dâhil edilebilir. Binek otomobilleri proje kapsamına dâhil edilmez.

8- Havayolu işletmeciliği ve kargo taşımacılığı yatırımlarında temin edilecek uçaklarda birim başına asgari kapasitenin 50 koltuk, kargo uçaklarında ise asgari kargo kapasitesinin 30.000 kg olması şartı aranır. Faaliyet konusu bizatihi havayolu işletmeciliği ve/veya kargo taşımacılığı olan yatırımlar dışında genel amaçlı ve hava taksi işletmeciliği amaçlı yatırımlar için teşvik belgesi düzenlenmez.

9- Uydu, telsiz, kablo vb. iletişim ortamlarından gelen haberleşme, radyo, televizyon ve veri sinyallerini birleştirip tek bir paket halinde nihai tüketiciye iletimini sağlayan hizmet yatırımlarında nihai hizmeti alanlar tarafından kullanılan yatırım malları destek unsurlarından faydalandırılmaz.

10- Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri, birlik, kooperatif vb. kuruluşların görev alanlarına yönelik olarak yapacakları yatırımlar proje bazında değerlendirilerek teşvik belgesi düzenlenebilir.

11- Sadece vinç hizmetlerine yönelik yatırımlarda her bir vinç için asgari 100 ton kaldırma kapasitesi aranır. 500 ton kaldırma kapasitesinin altında kullanılmış vinç ithaline izin verilmez.

12- Çamaşır yıkama ve kurutma yatırımlarında asgari 2 milyon TL sabit yatırım şartı aranır.

13- Yat inşa yatırımlarında teşvik belgesi düzenlenebilmesi için yat boyunun asgari 24 metre olması şartı aranır.

EK-5 (Değişik:RG-22/6/2018-30456)

DEMİR ÇELİK YATIRIMLARI

(a) Pik demir ve demir alaşımları: çelik üretimi için pik demir, döküm ve diğer pik demir, yüksek manganlı pik ve yüksek karbonlu ferro-manganez, (diğer demir alaşımları hariç olmak üzere);

(b) Ham ve yarı mamul demir, vasıfsız çelik veya vasıflı çelik ürünleri: ingota dökülmüş veya dökülmemiş sıvı çelik; dövme işlemi yapılacak yarı mamul ürünler için ingotlar dâhil olmak üzere: blumlar, kütükler ve slablar; levha çubukları ve teneke kaplı sac çubuklar; sıcak haddelenmiş geniş kangallar, (küçük ve orta ölçekli dökümhanelerde sıvı

çelik dökümü ve üretimi hariç olmak üzere);

(c) Sıcak haddelenmiş demir, vasıfsız çelik veya vasıflı çelik ürünleri: raylar, traversler, bağlama sacları, taban sacları, kirişler, 80 mm ve üzeri ağır profiller, palplanşlar, 80 mm'nin altında olan çubuklar ve profiller ve 150 mm'nin altında olan yassı mamuller, filmaşın, yuvarlak ve kare borular, sıcak haddelenmiş çember ve şerit (tüp şerit dâhil), sıcak haddelenmiş levha (kaplanmış veya kaplanmamış), kalınlığı 3 mm ve üzerinde olan saclar ve levhalar, 150 mm ve üzerinde olan universal saclar, (tel ve tel ürünleri, parlatılmış çubuklar ve dökme demir hariç olmak üzere);

(ç) Soğuk haddelenmiş ürünler: teneke kaplı sac, kalay kurşun alaşımı kaplı sac, siyah sac, çinko kaplı levhalar, diğer kaplanmış levhalar, soğuk haddelenmiş levhalar, elektrik malzemeleri üretiminde kullanılan levhalar, teneke kaplı sac şeritler, soğuk haddelenmiş sac, kangal ve şerit olarak;

(d) Borular: tüm dikişsiz çelik borular, çapı 406,4 mm'nin üzerindeki kaynaklı çelik borular.

EK-6 (Ek: RG-5/10/2016-29848) (Değişik:RG-22/6/2018-30456) (Değişik:RG-21/8/2020-31220)

4. BÖLGE DESTEKLERİNDEN FAYDALANABİLECEK ORTA-YÜKSEK TEKNOLOJİLİ YATIRIM KONULARI

24 (2423 hariç)	Kimyasal Madde ve Ürünlerin İmalatı (İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı hariç)
29	B.Y.S. Makine ve Teçhizat İmalatı
31	B.Y.S. Elektrikli Makine Ve Cihazların İmalatı
34	Motorlu Kara Taşıtları İmalatı
352	Demiryolu ve Tramvay Lokomotifleri ile Vagonlarının İmalatı
359	B.Y.S. Ulaşım Araçları İmalatı

EK-7 (Ek:RG-21/8/2020-31220) (Değişik:RG-13/5/2022-31834)

ALT BÖLGE DESTEĞİNDEN YARARLANABİLECEK İLÇELER

Adana	Yumurtalık
	İmamoğlu
	Karataş
	Karaisalı
	Tufanbeyli
	Aladağ
	Feke
	Pozantı
	Saimbeyli
Afyonkarahisar	Kızılören
	İhsaniye
	Bayat
	Sinanpaşa
	Hocalar
	Evciler
	Çobanlar
Aksaray	Ortaköy
	Sarıyahşi
	Eskil
	Ağaçören
	Güzelyurt
	Sultanhanı
	Gülağaç
Amasya	Göynücek
	Hamamözü
Ankara	Çamlıdere
	Bala
	Evren
	Güdül
	Kalecik
	Haymana
Antalya	Akseki
	İbradı
	Gündoğmuş
Aydın	Kuyucak
	Germencik
	Karacasu

	Sultanhisar
	Köşk
	Buharkent
	Yenipazar
	İncirliova
	Bozdoğan
	Koçarlı
	Karpuzlu
Balıkesir	Savaştepe
	Dursunbey
	Sındırgı
	Havran
	Kepsut
	İvrindi
	Manyas
	Balya
Bartın	Ulus
	Kurucaşile
Bilecik	Gölpazarı
	İnhisar
	Pazaryeri
	Yenipazar
Bolu	Yeniçağa
	Mudurnu
	Göynük
	Seben
	Kıbrısçık
	Mengen
	Dörtdivan
Burdur	Kemer
	Ağlasun
	Çavdır
	Çeltikçi
	Yeşilova
	Tefenni
	Altınyayla
Bursa	Harmancık
	Keles
	Orhaneli
	Büyükorhan

Çanakkale	Bayramiç
	Yenice
Çankırı	Yapraklı
	Bayramören
Çorum	Ortaköy
	Boğazkale
	Uğurludağ
	Mecitözü
	Bayat
	Oğuzlar
	Dodurga
	Kargı
	Laçın
Denizli	Babadağ
	Kale
	Beyağaç
	Baklan
	Güney
	Bozkurt
	Çal
	Çardak
	Bekilli
	Çameli
Düzce	Çilimli
	Kaynaşlı
	Cumayeri
	Gölyaka
	Yığılca
Edirne	Enez
	İpsala
	Meriç
	Havsa
	Süloğlu
	Lalapaşa
Elazığ	Kovancılar
	Karakoçan
	Alacakaya
	Maden
	Palu
Baskil	

	Sivrice
	Ağın
	Arıcak
Erzincan	Otlukbeli
	Tercan
	Kemah
	Üzümlü
	Çayırli
Erzurum	Horasan
	Hınıs
	Şenkaya
	Çat
	Köprüköy
	Tekman
	Karaçoban
	Karayazı
Eskişehir	Alpu
	Günyüzü
	Beylikova
	Çifteler
	Mahmudiye
	Mihalgazi
	Mihalıççık
	Sarıcakaya
	Seyitgazi
	Han
Gaziantep	Nizip
	İslahiye
	Oğuzeli
	Nurdağı
	Karkamış
	Araban
	Yavuzeli
Giresun	Çamoluk
Hatay	Arsuz
	Reyhanlı
	Yayladağı
	Hassa
	Kumlu
	Altınözü

Isparta	Şarkikaraağaç
	Aksu
	Gelendost
	Atabey
	Senirkent
	Yenişarbademli
	Sütçüler
İzmir	Bayındır
	Beydağ
	Kınık
	Kiraz
Kahramanmaraş	Çağlayancerit
	Ekinözü
Karabük	Eskipazar
	Yenice
	Ovacık
	Eflani
Karaman	Kazımkarabekir
	Başyayla
	Sarıveliler
	Ermenek
	Ayrancı
Kastamonu	Daday
	Cide
	İhsangazi
	Hanönü
	Azdavay
	Pınarbaşı
	Şenpazar
	Ağlı
	Araç
	Küre
	Doğanyurt
Kayseri	İncesu
	Felahiye
	Yahyalı
	Bünyan
	Yeşilhisar
	Pınarbaşı
	Sarıoğlan

	Tomarza
	Sarız
	Özvatan
	Akkışla
Kırıkkale	Karakeçili
	Delice
	Keskin
	Sulakyurt
	Balışeyh
	Çelebi
Kırklareli	Demirköy
	Pehlivan köyü
	Kofçaz
Kırşehir	Akpınar
	Çiçekdağı
	Boztepe
	Akçakent
Kilis	Musabeyli
	Elbeyli
	Polateli
Kocaeli	Kandıra
Konya	Kulu
	Sarayönü
	Hadim
	Taşkent
	Güneysınır
	Hüyük
	Kadınhanı
	Doğanhisar
	Tuzlukçu
	Yalıhüyük
	Bozkır
	Derebucak
	Altınekin
	Çeltik
	Yunak
	Derbent
	Halkapınar
	Emirgazi
	Çumra

	Akören
	Ahırlı
Kütahya	Domaniç
	Hisarcık
	Şaphane
	Pazarlar
	Dumlupınar
	Altıntaş
	Çavdarhisar
	Emet
	Aslanapa
Malatya	Doğanşehir
	Akçadağ
	Yazıhan
	Doğanyol
	Arguvan
	Kuluncak
	Kale
	Pütürge
Manisa	Saruhanlı
	Köprübaşı
	Ahmetli
	Gölmarmara
	Demirci
	Gördes
	Kırkağaç
	Sarıgöl
	Selendi
Mersin	Aydıncık
	Mut
	Bozyazı
	Çamlıyayla
	Gülnar
Muğla	Kavaklıdere
	Seydikemer
Nevşehir	Derinkuyu
	Acıgöl
Niğde	Altunhisar
	Çiftlik

Ordu	Akkuş
	Çatalpınar
	Çaybaşı
	Gürgentepe
	İkizce
	Mesudiye
Osmaniye	Sumbas
Rize	Hemşin
	Güneysu
	İyidere
	Derepazarı
	İkizdere
	Kalkandere
	Çamlıhemşin
Sakarya	Kaynarca
	Ferizli
	Karapürçek
	Kocaali
	Taraklı
Samsun	Kavak
	Havza
	Alaçam
	Yakakent
	Vezirköprü
	Salıpazarı
	Asarcık
	Ladik
	Terme
	Ayvacık
Sinop	Dikmen
Sivas	Akıncılar
	Zara
	Gölova
	Kangal
	Ulaş
	Altınyayla
	Hafik
	Yıldızeli
	Doğanşar
	İmranlı

	Koyulhisar
Tekirdağ	Hayrabolu
Tokat	Başçiftlik
	Sulusaray
Trabzon	Çarşıbaşı
	Araklı
	Şalpazarı
	Dernekpazarı
	Tonya
	Köprübaşı
	Hayrat
	Düzköy
Uşak	Karahallı
	Ulubey
	Sivaslı
Yozgat	Aydıncık
Zonguldak	Gökçebey

EK-8 (Ek:RG:29/6/2021-31526) (Değişik: RG-24/2/2022-31760)

**GÜMRÜK VERGİSİ MUAFİYETİNDEN YARARLANAMAYACAK
MAKİNE VE TEÇHİZAT LİSTESİ**

	G.T.İ.P No	2022 Türk Gümrük Tarife Cetveli Adı
1	8405.10.00.00.14	Oksijen jeneratörleri
2	8413.40.00.00.00	Beton pompaları
3	8414.40.90.00.12	Tekerlekli şasiler üzerine monte edilmiş çekilebilen pistonlu hava kompresörleri; dakikada verdiği hava debisi > 2 m ³
4	8414.80.19.90.00	Çok kademeli turbo kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
5	8414.80.22.90.11	Pistonlu kompresörler; hava tankı ihtiva eden, monometre basıncı =<15 bar, debisi =< 60 m ³ /h, sivil hava taşıtlarında kullanılanlar HARİÇ
6	8414.80.28.90.00	Pistonlu kompresörler; monometre basıncı <= 15 bar, debisi > 60 m ³ /h, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
7	8414.80.59.90.00	Pistonlu kompresörler; monometre basıncı > 15 bar, debisi > 120 m ³ /h, sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
8	8414.80.73.90.00	Döner hareketli, tek şaftlı kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
9	8414.80.75.90.00	Döner hareketli, çok şaftlı, vidalı kompresörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
10	8415.82.00.90.00	Bir soğutucu ünite içeren diğer klima cihazları; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
11	8415.83.00.90.00	Bir soğutucu ünite içermeyen diğer klima cihazları; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
12	8417.10.00.00.12	Metallerin, metal cevherlerinin ve piritleri için elektrikli olmayan ısıtma fırınları
13	8417.20.10.00.00	Ekmekçilik (bisküvi dahil) için elektrikli olmayan tünel fırınlar

14	8417.20.90.00.00	Ekmekçilik (bisküvi dahil) için elektrikli olmayan fırınlar; tünel fırınlar HARİÇ
15	8419.35.00.00.00	Diğerleri, ağaç, kağıt hamuru, kağıt veya kartonlar için olanlar
16	8419.39.00.00.00	Isı değişikliği yoluyla maddelerin kurutulması için diğer cihazlar
17	8422.30.00.00.00	Şişe, kutu, çuval, vb kapları doldurma, kapama, mühürleme, etiketleme, kapsülleme makineleri ve içecekleri gazlandırmaya mahsus makineler
18	8422.40.00.00.19	Diğerleri
19	8426.19.00.00.12	Köprü vinçler (sabit bir mesnet üzerine tesbit edilmiş gezer köprü vinçleri HARİÇ)
20	8426.20.00.00.00	Kule vinçler
21	8427.10.10.00.00	Elektrik motorlu, kendinden hareketli forkliftler ve kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği ≥ 1 metre
22	8427.10.90.00.00	Elektrik motorlu, kendinden hareketli forkliftler ve kaldırma ve elleçleme tertibatı olan diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği < 1 metre
23	8427.20.11.00.00	Arazi forkliftleri ve istiflemeye mahsus diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği ≥ 1 metre
24	8427.20.19.00.00	Kendinden hareketli diğer forkliftler ve diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği ≥ 1 metre
25	8427.20.90.00.00	Kendinden hareketli diğer forkliftler ve diğer yük arabaları; kaldırma yüksekliği < 1 metre
26	8428.33.00.90.00	Eşya ve malzeme taşımaya mahsus, sürekli hareketli, bantlı elevatörler ve konveyörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
27	8428.39.20.90.00	Eşya ve malzeme taşımaya mahsus, sürekli hareketli, rulolu veya makaralı konveyörler; sivil hava taşıtlarında kullanılmaya mahsus olanlar HARİÇ
28	8429.20.00.00.11	Kendinden hareketli greyderler
29	8429.51.99.10.11	Kendinden hareketli, toprağı kazabilen, önden yüklemeli diğer küreyici yükleyiciler; lastik tekerlekli olanlar

30	8429.52.10.00.00	Kendinden hareketli, kulesi 360 derece dönebilen, paletli ekskavatörler
31	8429.52.90.00.11	Kendinden hareketli, kulesi 360 derece dönebilen lastik tekerlekli mekanik küreyiciler, ekskavatörler ve küreyici yükleyiciler
32	8429.59.00.10.11	Kendinden hareketli, toprağı kazabilen beko loder
33	8434.20.00.00.11	Tereyağı imaline mahsus makine ve cihazlar (ekremözler hariç)
34	8434.20.00.00.12	Peynir imaline mahsus makine ve cihazlar
35	8434.20.00.00.19	Sütçülükte kullanılan diğer makine ve cihazlar
36	8437.10.00.00.00	Tohumların, hububatın veya kuru baklagillerin temizlenmesine, tasnif edilmesine veya ayıklanmasına mahsus makina ve cihazlar
37	8437.80.00.10.11	Hububatın öğütülmesine ve işlenmesine mahsus makina ve cihazlar; değirmencilikte kullanılmaya mahsus olanlar
38	8451.40.00.00.11	Tekstil sanayi için yıkama makinaları
39	8456.11.90.00.00	Lazerle çalışanlar, Diğerleri
40	8456.40.00.00.00	Plazma arkı yöntemi ile maddelerin aşındırılarak işlenmesine mahsus makina ve aletler
41	8457.10.10.00.11	Yatay olanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
42	8457.10.90.00.11	Köprülü tip olmayanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
43	8457.10.90.00.13	Köprülü tip olmayanlar, Hızlı delik delme ve kılavuz çekme merkezleri
44	8457.10.90.00.14	Köprülü tip olanlar, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar
45	8457.30.90.00.00	Metal işlemeye mahsus çok istasyonlu transfer tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARİÇ
46	8458.11.20.00.11	Tornalama merkezleri, 4 ve daha az hareketli eksenli olanlar

47	8459.10.00.00.00	Metalleri talaş kaldırmak suretiyle işleyen kızaklı işlem üniteleri
48	8459.61.10.00.00	Metaller için nümerik kontrollü takım freze tezgahları
49	8459.61.90.00.00	Metaller için nümerik kontrollü diğer freze tezgahları
50	8459.69.90.00.00	Metaller için diğer freze tezgahları
51	8460.12.00.00.00	Metaller veya sermetler için düz yüzey taşlama tezgahları; nümerik kontrollü olanlar
52	8460.19.00.00.00	Metaller veya sermetler için düz yüzey taşlama tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
53	8460.31.00.00.00	Metal alet veya kesici takım için bileme tezgahları; nümerik kontrollü olanlar
54	8460.39.00.00.00	Metal alet veya kesici takım için bileme tezgahları; nümerik kontrollü olanlar HARIÇ
55	8461.50.11.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen testeresi daire şeklinde olan testere tezgahları
56	8461.50.19.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen testeresi daire şeklinde OLMAYAN testere tezgahları
57	8461.50.90.00.00	Metalleri veya sermetleri talaş kaldırarak işleyen dilme tezgahları
58	8462.22.10.00.00	Profil şekillendirme makineleri: Nümerik kontrollü olanlar
59	8462.23.00.00.00	Nümerik kontrollü abkant presler
60	8462.24.00.00.00	Nümerik kontrollü panel bükücüler
61	8462.25.00.00.00	Nümerik kontrollü rulo şekillendirme makineleri
62	8462.26.00.00.00	Nümerik kontrollü diğer kavislendirme, katlama, düzeltme veya yassılaştırma tezgahları
63	8462.29.10.00.00	Diğerleri, Nümerik kontrollü olanlar

64	8462.33.00.00.00	Numerik kontrollü makasla kesme tezgahları
65	8462.42.00.00.11	Numerik kontrollü olanlar, Zımbalı kesme tezgahları
66	8462.49.00.00.11	Diğerleri, Zımbalı kesme makinaları
67	8462.61.10.90.00	Hidrolik presler, Numerik Kontrollü olanlar, Diğerleri
68	8462.69.10.90.00	Soğuk metal işleme presleri, Diğerleri, Numerik Kontrollü olanlar, Diğerleri
69	8463.10.90.00.00	Metal çubuk, boru, profil veya benzerlerini çekme makinaları; tel çekme makineleri HARIÇ
70	8463.20.00.00.11	Ezerek vida dişi açma makinaları
71	8465.10.90.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. işlemeye mahsus, alet değiştirmeden fakat işlenecek parça otomatik yüklenerak iş yapan makinalar
72	8465.20.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için işleme merkezleri
73	8465.91.10.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için şerit testere makinaları
74	8465.91.20.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için dairesel testere makinaları
75	8465.92.00.00.11	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için planya makinaları
76	8465.92.00.00.12	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için freze makinaları
77	8465.93.00.00.13	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için parlatma makinaları
78	8465.94.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için bükme veya birleştirme makinaları
79	8465.95.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için delik açma veya zıvanalama makinaları

80	8465.96.00.00.00	Ağaç, mantar, kemik, sert kauçuk, sert plastik, vb. sert maddeler için yarma, dilme veya soyarak yaprak halinde açma makinaları
81	8468.20.00.00.19	Gaz ile çalışan lehim ve kaynak yapmaya mahsus veya satıh tavlama mahsus diğer makine ve cihazlar
82	8474.10.00.10.00	Maden cevherlerini tasnif etmeye ayırmaya, elemeye veya yıkamaya mahsus makineler
83	8474.10.00.90.00	Toprak, taş, cevher (maden cevherleri HARİÇ) veya katı haldeki diğer mineral maddeleri tasnif etmeye, elemeye, ayırmaya veya yıkamaya mahsus makinalar
84	8474.20.00.10.00	Taş kırma makinaları
85	8474.20.00.90.00	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri kırmaya veya öğütmeye mahsus makinalar; taş kırma makinaları HARİÇ
86	8474.31.00.00.00	Beton veya harç karıştırıcıları
87	8474.32.00.00.00	Mineral maddeleri bitümenle karıştırmaya mahsus makinalar
88	8474.39.00.00.00	Toprak, taş, cevher veya katı haldeki diğer mineral maddeleri yoğurmaya mahsus makina ve cihazlar ve diğer maddeleri karıştırmaya mahsus makinalar
89	8474.90.90.90.19	84.74 Pozisyonundaki diğer makinalar için aksam ve parçalar; dökme demir veya çelik dökümden olanlar HARİÇ
90	8477.10.00.00.00	Kauçuk veya plastik için enjeksiyon makinaları
91	8479.30.10.00.00	Ağaç veya diğer lifli maddelerden levha imaline mahsus presler
92	8515.21.00.00.00	Metallere rezistans kaynağı yapmaya mahsus tamamen veya kısmen otomatik olan makine ve cihazlar
93	8515.29.00.00.00	Metallere rezistans kaynağı yapmaya mahsus diğer makine ve cihazlar
94	8515.31.00.00.00	Metallere ark kaynağı (plazma arkı dahil) yapmaya mahsus tamamen veya kısmen otomatik olan makine ve cihazlar
95	8603.10.00.00.00	Elektrik enerjisini dışarıdan alan kendinden hareketli demiryolu veya tramvay vagonları
96	8702.10.11.11.00	Otobüs; YENİ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2500 cm ³

97	8702.10.19.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2500 cm ³
98	8702.10.91.11.00	Otobüs; YENİ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2500 cm ³
99	8702.10.99.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, sadece dizel veya yarı dizel motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2500 cm ³
100	8702.20.10.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel/yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2500 cm ³
101	8702.20.90.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem dizel/yarı dizel hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2500 cm ³
102	8702.30.10.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2800 cm ³
103	8702.30.90.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; hem benzinli hem de tahrik gücü veren elektrik motorlu, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2800 cm ³
104	8702.40.00.00.00	Yolcu taşımaya mahsus taşıtlar; sadece elektrik motorundan tahrikli; taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi
105	8702.90.11.11.00	Otobüs; YENİ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2800 cm ³
106	8702.90.19.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi > 2800 cm ³
107	8702.90.31.11.00	Otobüs; YENİ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2800 cm ³
108	8702.90.39.11.00	Otobüs; KULLANILMIŞ, benzinli, taşıma kapasitesi ≥ 10 kişi, silindir hacmi ≤ 2800 cm ³
109	8702.90.90.00.00	10 veya daha fazla kişi taşımaya mahsus (sürücü dahil) diğer motorlarla mücehhez taşıtlar
110	8704.21.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı ≤ 5 ton
111	8704.21.31.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi > 2500 cm ³

112	8704.21.39.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi > 2500 cm ³
113	8704.21.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi ≤ 2500 cm ³
114	8704.21.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi ≤ 2500 cm ³
115	8704.22.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel yapılmış (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; 5 ton < brüt ağırlığı ≤ 20 ton
116	8704.22.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, 5 ton < brüt ağırlığı ≤ 20 ton
117	8704.22.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, 5 ton < brüt ağırlığı ≤ 20 ton
118	8704.23.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel yapılmış (EURATOM) dizel veya yarı dizel motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı > 20 ton
119	8704.23.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı > 20 ton
120	8704.23.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus dizel veya yarı dizel motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı > 20 ton
121	8704.31.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) benzin motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı ≤ 5 ton
122	8704.31.31.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi > 2800 cm ³
123	8704.31.39.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi > 2800 cm ³
124	8704.31.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi ≤ 2800 cm ³
125	8704.31.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı ≤ 5 ton, silindir hacmi ≤ 2800 cm ³
126	8704.32.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddeleri taşımaya mahsus (EURATOM) benzin motorlu taşıtlar; brüt ağırlığı > 5 ton

127	8704.32.91.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; YENİ, brüt ağırlığı > 5 ton
128	8704.32.99.00.00	Eşya taşımaya mahsus benzin motorlu diğer taşıtlar; KULLANILMIŞ, brüt ağırlığı > 5 ton
129	8704.41.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
130	8704.41.31.00.00	Yeni olanlar
131	8704.41.39.00.00	Kullanılmış olanlar
132	8704.41.91.00.00	Yeni olanlar
133	8704.41.99.00.00	Kullanılmış olanlar
134	8704.42.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
135	8704.42.91.00.00	Yeni olanlar
136	8704.42.99.00.00	Kullanılmış olanlar
137	8704.43.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
138	8704.43.91.00.00	Yeni olanlar
139	8704.43.99.00.00	Kullanılmış olanlar
140	8704.51.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış
141	8704.51.31.00.00	Yeni olanlar
142	8704.51.39.00.00	Kullanılmış olanlar
143	8704.51.91.00.00	Yeni olanlar
144	8704.51.99.00.00	Kullanılmış olanlar
145	8704.52.10.00.00	Yüksek radyoaktif maddelerin taşınması için özel olarak yapılmış

146	8704.52.91.00.00	Yeni olanlar
147	8704.52.99.00.00	Kullanılmış olanlar
148	8704.60.00.00.00	Diğerleri (sadece elektrik motorundan tahrikli olanlar)
149	8704.90.00.00.00	Eşya taşımaya mahsus motorlu diğer taşıtlar
150	8705.10.00.00.11	Vinçli taşıtlar; kaldırma kapasitesi <= 75 ton
151	8705.40.00.00.00	Beton karıştırıcı ile mücehhez kamyonlar
152	8705.90.30.00.00	Beton pompalama taşıtları
153	8705.90.80.10.12	Kar küremeye mahsus taşıtlar
154	8705.90.80.90.11	Merdivenli veya yükseltilebilen platformlu taşıtlar
155	8903.32.10.00.00	Uzunluğu 7,5 m.yi geçen fakat 24 m geçmeyenler; Denizde seyretmeye mahsus olanlar
156	8903.33.10.00.00	Uzunluğu 24 m.yi geçenler' Denizde seyretmeye mahsus olanlar
157	8903.31.00.00.00	Motorbotlar (dıştan takma motoru olanlar hariç) (şişirilebilir olanlar hariç): Uzunluğu 7,5 m.yi geçmeyenler
158	8903.32.90.00.00	Uzunluğu 7,5 m.yi geçen fakat 24 m geçmeyenler: Diğerleri:
159	8903.33.90.00.00	Uzunluğu 24 m.yi geçenler, Diğerleri:
160	9401.31.00.00.00	Yüksekliği ayarlanabilen oturmaya mahsus döner koltuk ve Ahşap olanlar sandalyeler:
161	9401.39.00.00.12	Adi metallerden koltuk ve sandalyeler
162	9401.39.00.00.19	Diğer maddelerden koltuk ve sandalyeler
163	9401.41.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç) Ahşap olanlar
164	9401.49.00.00.00	Yatak haline getirilebilen oturmaya mahsus mobilyalar (kamp veya bahçede kullanılanlar hariç) Diğerleri
165	9401.52.00.00.00	Bambudan oturmaya mahsus mobilyalar
166	9401.53.00.00.00	Hintkamışından oturmaya mahsus mobilyalar
167	9401.59.00.00.00	Kamış, sepetçi söğüdü veya benzeri maddelerden oturmaya mahsus mobilyalar; bambudan ve hintkamışından olanlar HARIÇ)

168	9401.61.00.00.11	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
169	9401.61.00.00.19	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
170	9401.69.00.00.11	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
171	9401.69.00.00.19	Ahşap iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
172	9401.71.00.00.11	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
173	9401.71.00.00.19	Metal iskeletli oturmaya mahsus içleri doldurulmuş, kaplanmış diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
174	9401.79.00.00.11	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
175	9401.79.00.00.19	Metal iskeletli oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
176	9401.80.00.00.11	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar
177	9401.80.00.00.19	Oturmaya mahsus diğer mobilyalar; çocuklar için olanlar HARİÇ
178	9403.10.51.00.00	Bürolarda kullanılan metalden yazı masaları; yüksekliği <= 80 cm
179	9403.10.58.00.00	Bürolarda kullanılan metalden diğer mobilyalar; yüksekliği <= 80 cm
180	9403.10.91.00.00	Bürolarda kullanılan metalden kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar; yüksekliği > 80 cm
181	9403.10.93.00.00	Bürolarda kullanılan metalden çekmeceli dolaplar, dosya veya fiş dolapları; yüksekliği > 80 cm
182	9403.10.98.00.00	Bürolarda kullanılan metalden diğer mobilyalar; yüksekliği > 80 cm
183	9403.20.20.00.11	Metalden çocuk karyoları ve beşikler
184	9403.20.20.00.19	Metalden karyolar; metalden çocuk karyoları ve beşikler HARİÇ
185	9403.20.80.10.00	Çinkodan, demir veya çelikten asma yemek dolapları
186	9403.20.80.90.00	Metalden diğer mobilyalar
187	9403.30.11.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan yazı masaları; yüksekliği <= 80 cm
188	9403.30.19.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan diğer mobilyalar; yüksekliği <= 80 cm

189	9403.30.91.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan kapılı, kanatlı veya sürgülü dolaplar; çekmeceli dolaplar, dosya ve fiş dolapları; yüksekliği > 80 cm
190	9403.30.99.00.00	Bürolarda kullanılan ahşaptan diğer mobilyalar; yüksekliği > 80 cm
191	9403.40.10.00.00	Ahşaptan hazır mutfak üniteleri
192	9403.40.90.00.00	Mutfaklarda kullanılan ahşaptan mobilyalar; ahşaptan hazır mutfak üniteleri HARİÇ
193	9403.50.00.00.11	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan çocuk karyolaları ve beşikler
194	9403.50.00.00.19	Yatak odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar; yatak odalarında kullanılan ahşaptan çocuk karyolaları ve beşikler HARİÇ
195	9403.60.10.00.00	Yemek odalarında ve oturma odalarında kullanılan ahşaptan mobilyalar
196	9403.60.30.00.00	Mağazalarda kullanılan ahşaptan mobilyalar
197	9403.60.90.10.00	Asma ecza dolapları ve banyolarda kullanılan ahşaptan küçük dolaplar
198	9403.60.90.90.00	Ahşaptan diğer mobilyalar
199	9403.70.00.00.11	Plastik maddelerden çocuk karyolaları ve beşikler
200	9403.70.00.00.19	Plastik maddelerden mobilyalar; plastik maddelerden çocuk karyolaları ve beşikler HARİÇ
201	9403.82.00.00.00	Bambudan diğer mobilyalar
202	9403.83.00.00.00	Hintkamışından diğer mobilyalar
203	9403.89.00.00.00	Diğer maddelerden diğer mobilyalar